БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Буряад-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 40 (6475)
ФЕВРАЛИИН 25
СРЕДА
1953 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

СОВЕТСКЭ АРАД ЛЕНИН—СТАЛИНАЙ ПАРТИДА ХИЗААРГҮЙ ҮНЭН СЭХЭ БАЙҺАНАА ХАРУУЛНА

★★

КОММУНИСТНУУД БА ПАРТИЙНАБЭШЭ ХҮНҮҮДЭЙ СТАЛИНСКА БЛОГОЙ ИЛАЛТА

Ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ һунгалтанууд советскэ арадай ёһотой һайндэр болоо. Энэ үдэр манай ороной хэдэ хэдэн республикануудай, тэдээнэй тоодо РСФСР-эй ба манайшье республикын ажалшад Эхэ орондоо, Ленин—Сталинай партида, советскэ правительствода, агуухэ вождь нүхэр Сталинда хизааргүй ехэ дуратай байһанаа харуулба.

Коммунистическэ партида, агуухэ Сталинда советскэ арадай иимэ ехэ инаг дуратай байдагынь ойлгосотой. Юуб гэхэдэ, Ленин—Сталинай партиин хүтэлбэри доро манай ороной хүдэлмэришэн анги ба үгытэй таряашад Агуухэ Октябрьска социалистическэ революци хэжэ, хаанта хархис засагые унагааһан, эрхэ сүлөөтэй байдалтай болоһон, өөрынгөө ороной, тэрээнэй бүхы баялигай бодото эзэдынь болоһон байха юм. Коммунистическэ партиин хүтэлбэри доро манай ороной ажалшад болбол хариин хархис империалистнуудай сэрэгэй интервенциһээ ба орон доторхи контрреволюциһаа өөһэдынгөө эрхэ сүлөөе, Октябрьска революциин дайшалалтануудые хамгаалһан юм.

Партиин ба нүхэр Сталинай хүтэлбэри доро советскэ арад сталинска дүрбэн табанжэлнүүдэй түсэбые дүүргэээд, мүнөө табадахи табанжэлэйнгээ түсэбөөр ажаллажа байна. Тиихэ зуура партиин ба нүхэр Сталинай холын хараатай сэсэмэргэн политикын ашаар ороной индустриализаци түүхэтэ богони болзор дотор хэгдэжэ, түрүү зэргын техникээр зэбсэгжэһэн томо томо заводууд, түмэр харгы гэхэ мэтэ баригдаһан байна. Тиигэжэ, хаанта Росси дотор урдань байгаагүй промышленностиин шэнэ һалбаринууд: трактор ба станок бүтээлгэ, автомобиль ба самолёт бүтээлгэ гэхэ мэтэ бии болоһон байна.

Тэрээнэй хажуугаар хэдэн олон миллион үмсын таряашад манай партиин хүтэлбэри доро хамтын ажал, коллективизаци хэжэ, ангиин дайсад болохо нюдарган баяшуулые хүзүүн дээрэһээ абажа хаяад, золтой жаргалтай колхозно ажабайдалтай болоһон байна.

Индустриализациин ба коллективизациин ашаар манай орон экономическа тон хүсэтэй боложо, немецко-фашистска булимтарагшадта эсэргүү Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайнда техникээршье, эдихэ, үмдэхэ юумээршье дутаагүй, табан жэл шахуу болоһон дайнда тэсэжэ гараһан, дайсаниие илаһан байнабди.

Дайнай һүүлээр партимнай арадай ажахы болон культурые дам саашадань, улам хүсэтэйгөөр хүгжөөхэ зорилготойгоор советскэ хүнүүдэй творческо эдэбхи хэшээлые элсүүлнэ. Манай орон хадаа агуухэ вождь нүхэр Сталинай хүтэлбэри доро социализмһаа коммунизмда дамжан орожо ябана.

«Советскэ засаг дээрэ бүхы ороноо электрификацилга нэмэбэл коммунизм болохо» гэжэ В. И. Ленин хэлээ һэн. Владимир Ильичын энэ заабариие бэелүүлэн, парти ба правительство ороноо нэлэнхы дээрэнь электрификацилхые оролдоно. Волга, Дон, Днепр дээрэ ба ондоо тээшье хэгдэжэ байгаа коммунизмын агуухэ барилганууд коммунистическэ общественно материально-техническэ база байгуулха зам дээрэхи ехэхэн алхам болохо байна.

Һаруул һайхан, зол жаргалта байдал олгоһонойнь түлөө, сэсэмэргэн һургаал үгэдэгэйнь түлөө манай арад Коммунистическэ парти, советскэ правительство, нүхэр Сталинда дуратай юм. Энэ инаглал дурлалаа манай арад хододоо харуулдаг байна. Теэд мүнөө болоожо үнгэрһэн һунгалта дээрэшье дахин харуулаа.

Бурят-Монголой республикын ажалшадшье бүхы советскэ арадтаяа хамта тон эдэбхитэйгээр, угаа ехэ эбтэй эмхитэйгээр социалистическэ Эхэ оронойнгоо улам саашаа һалбаран мандахын түлөө, коммунизм байгуулхын түлөө голосовалаа.

Һунгалтада манай республика доторхи һунгагшадай 99,97 процентнь хабаадаа гэжэ манай газетын үсэгэлдэрэй номер соо хэлэгдэһэн байгаа. Энэ хадаа советскэ хүнүүдэй политическэ үндэр эдэбхиие, морально-политическэ нэгэдэлые баримталан харуулна. Мүнөөдэр һунгалтануудай дүнгүүд гараа. Тэдэниие хаража үзэхэдэ коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй Сталинска блок толотомо илалта туйлаа.

Ажалшадай депутадуудай Сэлэнгын аймагай Соведтэ ба Селендумын поселково Соведтэ һунгаха һунгалтануудай талаар Селендумын һунгуулиин округто 917 һунгагшад голосовалһан, бултадаа 917 зандаа тэндэ баллотировалагдажа байһан кандидадуудай түлөө голосуудаа үгөө. Иимэ ехэ, үндэр эдэбхи харуулһан жэшээнүүд яһала олон юм.

Һунгуулиин урна задалаад, голосуудые тоолоходо бюллетеньнүүд дээрэ патриотическа бэшэгүүд бэшэгдэһэн байгаа. «Түрэл оронойнгоо улам һалбаран мандахын түлөө голосовалнаб», «Бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай түлөө», «Манай инаг вождь нүхэр Сталин үни олон жэлнүүдтэ элүүр мэндэ амгалан оршожо байхань болтогой» гэхэ мэтын үгэнүүд бюллетеньнүүд дээрэ бэшээтэй байба.

Эдэ үгэнүүд юун тухай гэршэлнэб гэхэдэ, манай арадай Эхэ орондоо, парти ба Сталинда хизааргүй ехэ дуратай байһаниие гэршэлнэ. Эдэ үгэнүүд хадаа өөһэдынгөө дэбжүүлһэн кандидадуудта советскэ һунгагшадай гүнзэгыгөөр этигэжэ, найдажа байһыень баримталан харуулна.

Шэнээр һунгагдаһан нютагай Соведүүд аймаг, район, колхоз, совхоз, МТС, һургуули гэхэ мэтын газарнуудай ажалые һайжаруулхын түлөө оролдохо байна. Нютагай Соведүүд болбол табадахи табанжэлэй түсэбөөр табигдаһан асари ехэ зорилгонуудые бэелүүлхын түлөө тэмсэлдэ советскэ хүнүүдые элсүүлхэ юм.

Арад зоной үндэр этигэл найдабарида хүртэһэн нютагай Соведүүдэй шэнэ депутадуудта ленинско-сталинска түхэлэй ажал-ябуулагшад байхыень, арадтаяа таһаршагүй нигта барисаатай байхыень хүсэе!

Советскэ арадай хүсэтэ нэгэдэл

Российска Федерацида, Украинада, Белоруссида, Грузида, Литвада, Молдавида ба Эстонидо нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтанууд февралиин 22-то болоо.

Советскэ арад һунгалтын үдэрые бүгэдэарадай һайндэр гээшэ гэжэ угтаа.

Манай Эхэ ороной столица — Москвада ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтанууд политическэ ба ажалай туйлай ехэ дэбжэлтын оршон байдалда үнгэрөө.

...Столицын һунгуулиин Сталинска округ. Эндэ Иосиф Виссарионович Сталин ажалшадай депутадуудай городской ба областной Соведүүдтэ баллотировалагдаһан байна.

Һунгуулиин № 1 участогта пенсионер С. И. Голосков ба 18 наһатай Юлия Артемкина хамагһаа түрүүн бюллетеньнүүдые абаба. Хоёр ондоо үеын түлөөлэгшэд тэдэнэр хадаа Эхэ орондоо, партидаа, Сталиндаа нэгэн адли инаг дуратайнууд. Минута бүхэндэ һунгагшад бүри олошорно.

Москвагайхидтай хамта Советскэ Союзай олон городуудһаа столица руу албанай хэрэгээр ерэһэн хэдэн мянган хүн түрэл Сталинайнгаа түлөө голосовалаа.

Үдэрэй 12 часта һунгуулиин Сталинска округой бүхы һунгагшад голосовалжа дүүргэбэ.

Долоо мянга гаран хүнэй баллотировалагдаһан столицын Ленинскэ, Молотовско, Калининска, Сокольническо, Пролетарска ба бусад районуудай һунгуулиин участогууд һайндэрэйхеэр гоёогдонхой. Депутадуудта кандидадуудай дунда—нүхэр И. В. Сталинай соратнигууд — Коммунистическэ партиин ба Советскэ правительствын хүтэлбэрилэгшэд бии.

Һунгалтын үдэр Ленинград һайндэрэйхеэр гоёогдоһон байгаа. Байшангуудай үбэр талаар И. В. Сталинай, парти ба правительствын хүтэлбэрилэгшэдэй портредүүд олон үнгын лентэнүүдээр гоёогдонхойгоор харагдана.

Выборгска тала. Һунгуулиин Сталинска округ. Эндэ советскэ арадай агуухэ вождь Иосиф Виссарионович Сталин ажалшадай депутадуудай Ленинградска областной ба городской Соведүүдтэ депутадаар баллотировалагдаһан байна.

Коммунизмын агуухэ барилгануудай захилнуудые дүүргэдэг Сталинай нэрэмжэтэ металлическа, «Красный выборжец» заводуудай. «Пролетарий» заводой хүдэлмэришэд ехэ эдэбхитэйгээр голосовалаа. Һунгуулиин Сталинска округой бүхы һунгагшад үглөөнэй 10 час болотор өөһэдынгөө гражданска нангин уялгые дүүргэһэн байна.

Герой-городой бусад округуудта голосовани туйлай ехэ дэбжэлтэтэйгээр үнгэрөө.

Украинын столицын Сталинска районой үйлсэнүүд һайндэрэйхеэр гоёогдонхой. Эндэ агуухэ Сталин областной ба городской Соведүүдтэ депутадаар баллотировалагдаа.

«Ленинская Кузница» заводой клубта орохо үүдэн дээрэ «Ленинэй туг доро, Сталинай хүтэлбэреэр, — коммунизмын илалта тээшэ, урагшаа!» гэһэн үгэнүүд улаан бүд дээрэ бэшэгдэнхэй. Голосованиин эхилхэһээ урда заводой хэдэн олон хүдэлмэришэд, инженернүүд ба албахаагшад һунгуулиин участогта ерэбэ. Стахановец нүхэр Лысков хамагһаа түрүүн урна руу бюллетень табяа.

Киевэйхидтэй хамта Харьков, Львов, Каховкоһоо, республикын бусад городууд болон тосхонуудһаа ерэһэн олон хүнүүд һунгуулиин Сталинска округто голосовалалсаһан байна.

Тбилиси город. Тбилисскэ городской ба областной Соведүүдтэ агуухэ Сталинай депутадаар баллотировалагдаһан һунгуулиин округуудай центр—Плехановай нэрэмжэтэ клуб. Һунгагшадай дунда — паровозо-заһабарилгын заводой олон хүдэлмэришэд бии. Тэрэ заводой түүхэ вождиин нэрэтэй холбоотой юм. Тэдэнэр агуухэ Сталинай түлөө, ажана һайн байдалай түлөө, коммунизмын илалтын түлөө голосовалаа.

Коммунизмын агуухэ барилгануудта, Сталинград ба Куйбышевта, союзна республикануудай столицанууд—Минск, Кишинев, Таллинда бусад городууд болон тосхонуудта советскэ хүнүүд коммунистнууд ба партийнабэшэ хүнүүдэй сталинска блогой кандидадуудай түлөө, коммунизмын шэнэ илалтануудай түлөө, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай түлөө өөһэдынгөө голосуудые үгөө.

(ТАСС) февралиин 22.

Агуухэ Сталиндаа хизааргүй дуратайбди

Бүри эртэ һүни байбашье, Улан-Удын мяха-консервын комбинадта ажал хүдэлмэри орьёлон байба. Комбинадай томо томо корпусуудай хоолойнуудһаа гараһан утаан һүниин харанхыда ошотон сасарна.

Энэ һүни комбинадайхид һайндэрэйхеэр хубсаланхай, баяртай хүхюунүүд нэгэ нэгээрээ, бүлэг бүлэгөөрөө клуб тээшээ шэглэнэд. Эдэнэр эрхим хүбүүд, басагадаа нютагай Соведүүдтэ депутадуудаар һунгахын түлөө ошожо ябанад.

Клубай газаа талада байһан «№ 10» гаршаг хэлоһоо яларан харагдана. Эндэ Пригородно районой № 10 һунгуулиин участок юм.

Клуб соо хүн зон олоороо сугларанхай. Духовой оркестрын жабхаланта хүгжэм доро эдэнэр дуу дуулалдана, танца хатаралдана.

...Үглөөнэй 6 час. Участково комиссиин түрүүлэгшэ нүхэр Петров гэшүүдэйнгээ хаража байхада һунгуулиин урнануудые ласа тамгаар тамгалаад, һунгалтын эхилһэн тухай соносхоно.

70 наһатай хүгшэн Ольга Даниловна Леонова хамагһаа түрүүшээр һунгаба. Тэрэ иигэжэ мэдүүлээ:

—Би мяха-консервын комбинадта 20 жэлэй турша соо хүдэлмэрилнэб. Советскэ засагай үедэ би юугээршье дуталдангүй, һайн ажаһуунаб. Нэгэ хүбүүмни сэмбын фабрикада, хоёр басагадни эндэхи комбинадта ажаллана. Би Эхэ оронойнгоо үшөө һайхан болохын түлөө, нүхэр Сталинай түлөө, эб найрамдалай түлөө голосоо үгэнэб.

Нүхэр Леоновагай удаа Горновская, Сигаева болон бусад хойно хойноһоо голосоо үгэнэ.

Түрүүшынхеэ голосовалһан Александр Гарькаев советскэ засагай үедэ түрэһэндөө угаа ехэ зол хубитай байһан тухайгаа хэлэбэ.

Үбгэжөөл Исак Столярский сэдьхэл хүдэлгэмэ үгэ хэлэбэ. Тэрэ иигэжэ мэдүүлээ:

—Би һунгаха эрхээ эдлэжэ байхадаа, угаа ехэ зол хубитай байнаб. Хаанта засагай үедэ, иимэ эрхэ гэжэ байгаагүй юм. Үгытэй бүлэдэ түрэһэн туладаа хүнэй барлаг боложо ябадаг һэм. Имагтал советскэ засагай тогтоһоной һүүлээр зол жаргал намда ерээ. Үхибүүдни булта эрдэмтэй болонхой. Нэгэ басагамни врач, нүгөө басагамни багша болонхой. Хүргэмни энэ комбинадта инженерээр хүдэлмэрилнэ. Иигэжэ зол жаргалтайгаар ажаһуужа байһанайнгаа түлөө нүхэр Сталинда үнэн зүрхэнэй баяр хүргөөд, түрүүшынгээ голосые энэ зол жаргал асарһан хүнэй түлөө үгэнэб.

Һунгагшад хойно хойноһоо субаржал, субаржал байна. Иигэжэ эдэнэр эрхим хүбүүд, басагадайнгаа түлөө, эб найрамдалай ба коммунизмын түлөө голосоо үгэхэдөө, нүхэр Сталиндаа, түрэл партидаа хизаарлашагүй ехэ дуратай байһанаа мэдүүлээ.

Һунгагшадай һунгуулиингаа үдэрые культурнаар үнгэргэхын тулада тэндэ бүхы услови байгуулагданхай байба. Һунгагшад гоё һайханаар шэмэглэгдэнхэй клуб соо кино харана, танца хатарна. Ленинэй орденто Гүрэнэй Бурят-Монголой оперо ба баледэй театрын артистнууд концерт табяа.

И. Бальдиров.

Колхозойнгоо түрүү хүнүүдые һунгаба

Иволгын аймагай ажалшад нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудай үдэрые—бүгэдэарадай һайндэрые ажалай амжалта туйлан угтаа.

Калёново тосхон һайндэрэйхеэр шэмэглэгдэнхэй. Энээнэй урда тээхи һунгалтануудһаа хойшо энэ тосхондо хоёр ехэ клуб, долоон жэлэй һургуули баригдаа юм. Эдэ хоёр клубуудай нэгэн соо—һунгуулиин участок.

Үглөөнэй 6 час. Һунгуулиин участково комиссиин түрүүлэгшэ Ефрем Набокин бүгэдэарадай һайндэр—һунгалтын үдэрөөр амаршалжа, һунгалтын эхилһые соносхоод, һунгагшадые голосовалхыень уриба.

Маленковой нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн, залуу һунгагша Галина Буркова бюллетень абаад, урна руу табихынгаа урда тээ иигэжэ хэлэбэ:

—Энэ жэлдэ би 18 наһа гүйсөөб. Нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудта түрүүшынхеэ хабаадабаб. Бүхы Советскэ залуушуулдал адли, би жаргалта байдалаараа омогорхоноб. Коммунистическэ партиин хэрэгэй түлөө тэмсэлдэ бүхы хүсэ шадалаа үгэхэб.

Энэ колхозой эрхим һаалишан Екатерина Викторовна Мергенева бюллетень абаба. Нёдонло энэ һаалишан абаһан түлнүүдээ бултыень бүрин бүтэнөөр түлжүүлээд, һү һааха түсэбөө дүүргээ һэн. «Манай эрхим хүбүүд, басагадай түлөө голосовалхадаа, Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин, агуухэ багша Сталинай түлөө голосовална гээшэбди» гэжэ нүхэр Мергенева мэдүүлбэ.

Һунгагшад, хүгшэн залуугүй эртэ ерэжэ һунгаба. Ажалаараа алдаршаһан, бүгэдэндэ хүндэтэй болоһон хүнүүдэйнгээ түлөө бултанһаа түрүүн голосуудаа үгэхын түлөө хүн бүхэн оролдоно. Аймагай Соведэй депутадаар медицинскэ эрхим фельдшер Анастасия Антоновна Полухинае һунгахын түлөө Калёновско округой һунгагшад голосовалаа. Фельдшер Полухинае эндэхи хүнүүд бултадаа һайнаар мэдэхэ юм. Нүхэр Полухина үбшэлһэн хүндэ хэзээшье—һүнишье, үдэршье хамаагүй туһаламжа үзүүлдэг байна. Мүн ниитын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаададаг юм Мүнөө нүхэр Полухина аймагай Соведэй депутадаар гурбадахяа һунгагдаба.

Калёново тосхоной һунгагшад арадай үнэн сэхэ хүбүүд, басагад —колхозой эрхим хонишон Иван Пимонович Переверзев, суута луговод Лаврентий Павлович Гермашев, гахайн фермые даагша Виктор Иванович Бурков, колхозой гэшүүн Евгения Илларионовна Буркова, колхозой түрүүлэгшэ Сергей Николаевич Бурков, багша Любовь Петровна Житихина гэгшэдые болон бусадые депутадуудаар һунгаба.

—Манай кандидадууд тосхоноймнай эрхим хүнүүд,—гэжэ һунгагша Акулина Михайловна Гермашева хэлэнэ. Эдэнэр артелиин ажахые улам бэхижүүлнэ. Би үндэр наһатай болобошье, колхозойнгоо ажалда эдэбхитэйгээр хабаадажа, ниитын ажахые хүгжөөхын түлөө тэмсэнэб. Үнэн сэхэ ажалһаа арадай зол жаргал эшэ үндэһэтэй юм.

Үглөөнэй 10 часта энэ тосхоной һунгагшад булта шахуу голосовалаа. Гэбэшье, һунгагшад гэр тээшээ ошохоёо яарангүй, клуб соогоо уранһайханай самодеятельностиин концерт хаража, наадажа удаан байгаа.

Сталинска, Коминтерновскэ, Иволгын, Оронгын, Посельскэ, Заводской болон бусад һунгуулиин участогуудта һунгалта мүн лэ эмхитэйгээр үнгэрөө.

А. Нагаслаев.

Эб найрамдалай түлөө голосуудаа үгэнэбди

Үүр хираалаашьегүй үшөө харанхы байгаа һэн. Түмэр замай Улан-Удэ станциин вокзалай газаагуур хүнүүд олон. Вокзал руу ороношье, гаранашье.

Эдэ хүнүүд нютагайнгаа Соведүүдтэ депутадуудые һунгахаяа ерэһэн байгаа.

...Үглөөнэй 5,30 часта түмэрзамшадай клубай һайндэрэйхеэр шэмэглэгдэнхэй фойе соо хүнүүд дүүрэн сугларшанхай, хүн бүхэн хүхюун байба.

Нэгэ буланда гол түлэб үнинэй түмэрзамшад суглараад, таяг тулаһан сагаан толгойтой Герасим Васильевич Бондарев үбгэнэй хөөрөөе ехэ анхаралтайгаар шагнана.

5,55 час боложо байхада һунгуулиин № 5 участогай комиссиин түрүүлэгшэ нүхэр Кузьминский суглараагшадай урда гаража, тэдэниие бүгэдэарадай һайндэр—нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтын үдэрөөр дашарамдуулан амаршалаад, голосовалжа эхилхыень һунгагшадые уриба.

Уданшьегүй 6 час боложо, сэнхир торгон лентын таһа отологдохолоор зал соогуур «Советскэ Союзай Гимнын» һүр жабхаланта аялга зэдэлбэ.

Үнөөхи тугаараймнай хөөрэжэ байгааша үбгэн хамагһаа түрүүн бюллетень абаад, урнын хажууда зогсоод, иигэжэ хэлэбэ:

—Би мүнөө 90 наһа хүрөөд байнаб. Энэ наһан соогоо тулиха, зобохыешье, жаргахыешье үзөөб. Советскэ засагай үедэ минии ажабайдалда жаргалай наран гараһан байна. Би жаргалта байдалай түлөө, эб найрамдалай түлөө голосоо үгэхэмни. Минии ори ганса, һанаха байха хүбүүмни немецкэ фашистнуудта алуулаа һэн. Хүн түрэлтэнэй жаргалта байдалай түлөө. зэрлиг дайсадтай ами наһаяа хайрлангүйгөөр тэмсэжэ, Советскэ Союзай Геройн хүндэтэ нэрэзэргэдэ хүбүүмни хүртэһэн байгаа. Харин шуһата дайсаниие өөрынь эшээн соо даралсахын тула дайлалдажа ябахадаа Берлиндэ баатарай үхэлөөр наһа бараа.

Мүнөө американска империалистнууд дэлхэйн гурбадахи дайнай гал түймэр шатаахын тулада өөһэдынгөө бузар муухай хэрэгые ябуулжа байна. Амгалан тайбан корейскэ арадые алажа хюдажа, түрэл оронииень улаан шуһаар будажа байна. Хүрөө! Эб найрамдалда дуратай арад зон эб найрамдалай хэрэгые гартаа абахал байха.

Бидэнэр эрхим хүнүүдээ депутадуудаар һунгахадаа, манай дура зоригые, хүсэл эрмэлзэлгые хүсэдөөр бэелүүлхыень захинабди.

Үбгэжөөлэй хойноһоо гэрэй эзэн эхэнэр Анна Федоровна Глазина бюллетенеэ урна руу табиба.

Улан-Удэ станциин түмэр харгын узелай ажалшад тэдэндэ Сталинска Конституцяар үгтэһэн эрхээ эдлэжэ, өөһэдынгөө түрүү нүхэдые нютагай Соведүүдэй депутадуудта һунгаһан байна.

Д. Цыренжапов.

Кударын ажалшадай баяр

КУДАРА-СОМОН. (**Телефоноор абтаба**). Ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтанууд Кударын аймагта эмхитэйгээр үнгэргэгдэһэн байна. Аймагай бүхы һунгагшад һунгалтануудта хабаадаа. Олонхи участогуудта үдэрэй 12 час болотор бүхы һунгагшад бултадаа һунгаһан байгаа.

Ажалшадай депутадуудай аймагай Соведэй депутадуудта кандидадуудай түлөө бүхы һунгагшадай —99,6 процентнь, сомоной ба сельскэ Соведүүдэй депутадуудта кандидадуудай түлөө бүхы һунгагшадай 99,3 процентнь голосуудаа үгэһэн байна.

Советскэ Армиин Генеральна штабай начальник Советскэ Союзай Маршал В. Д. Соколовский Советскэ Армиин ба Далайн-Сэрэгэй Флодой 35-дахи жэлэй ойтой дашарамдуулан уулзалга хэбэ

Советскэ Армиин Генеральна штабай начальник Советскэ Союзай Маршал В. Д. Соколовский Советскэ Армиин ба Далайн-Сэрэгэй Флодой 35-дахи жэлэй ойтой дашарамдуулан уулзалга февралиин 23-да хэбэ. Уулзалга дээрэ: ССР Союзай Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрын орлогшонор Я. А. Малик ба Б. Ф Подцероб, Советскэ Союзай Маршал С. М. Буденный, армиин генералнууд М. В. Захаров, В. В Курасов ба И. Е. Петров, авиациин Маршал С. Ф. Жаворонков, адмирал С. Е. Захаров, генерал-полковнигууд М. С. Малинин, П. А. Артемьев, А. В. Горбатов ба А. Ф. Желтов, вице-адмирал В. А. Фокин, генерал-лейтенант М. А. Шалин ба К. Р. Синилов, гадаадын-сэрэгэй, агаарай-сэрэгэй ба далайн-сэрэгэй атташенууд, Сэрэгэй Министерствын ба Далайн-Сэрэгэй Министерствын генералнууд, адмиралнууд ба офицернууд, Гадаадын Хэрэгүүдэй Министерствын харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд байба.

(ТАСС).

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ АЖАЛШАДАЙ УГАА ЕХЭ ПОЛИТИЧЕСКЭ ЭДЭБХИ

Эрхирэгтэ болоһон һайндэр

—Анна Ивановна, нимэ эртэ хайшаа зорибот? һунгаад ябана гүт?

—Һунгааб даа, Коля. Хамагһаа түрүүн һунгаад, ПВЗ басагандаа ошожо ябанаб, мүнөө үглөөгүүр зургаадахи часта нарайлаа... басага...

—Ямар золтой басагаашхаб, нимэ ехэ һайндэр гараха... Анна Ивановна, битнай һамга абахамнил. Һунгажархёод, түрэ хэхэеэ ябанабди. Амаршалыт. Танилсыт, Нинэтэй...

—Һубэлгэн басаган хаш. Золтой байнат даа, нимэ һайндэрөөр зол жаргалаа нэгэдүүлхэтнай. Барандаа золтой, жаргалтайбди... Бишье нимэ һайхан үглөөгүүр ашатай болобоб...

ПВЗ-дэ ойротожо ябаһан автобус соо февралиин 22-ой үглөөгүүр нимэ һонин хөөрэлдөөн болоо. Энэ үглөөгүүр хүнүүд барандаа һайндэрэйхеэр хубсаланхай, золтой баяртайнууд, дуугаа дуулалдан, һунгуулиин участогууд тээшэ ошожол ошожол байгаа һэн. Тэдэнэр засаг түрэдөө һунгаха үдэрые ажалай бэлэгүүдээр угтан һайндэрлэдэг болонхой.

Эрхирэгэйшье колхознигууд энэ һайндэрые ажалай эрхим бэлэгүүдээр угтаа.

Һунгалтын эхилхэ үедэ эндэ олон хүн сугларанхай байгаа. Түрүүн һунгахаяа ерэгшэдэй дунда 63-тай үбгэн колхозник Жигмит Раднаев, залуу трактористнууд Петр ба Иван Архиповтан, залуу колхозник Пунсук Шойропов, гахайшан Гажит Гончикова, залуу прицепщик Валентин Языков болон бусад бии һэн. Шофер Намдак-Цырен Батомункуев, радист-монтер, комсомолец Доржи Зоригтуев ба бусад түрүүшынхеэ һунгахаяа ерэһэн байна. Тэдэнэр Заиграйн аймагай Соведтэ депутадаар колхозойнгоо эрхим һаалишан Очир-Жалма Нимаевае, мүн Дабаатын сомоной Соведтэ депутадуудаар колхоз нютагаа алдаршуулһан түрүү хүнүүдээ һунгахаяа ерэһэн байгаа. Очир-Жалма Нимаева үнгэрэгшэ жэлдэ үнеэн бүриһөө 2470 литр һү һаажа, хэзээ хэзээнэйхиһээ һайн амжалта туйлаһан байна. Нүхэр Нимаева һаяхан болоһон хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй республиканска суглаанда хабаададалсаа.

Үглөөнэй эгсэ 6 часта һунгуулиин № 30 Эрхирэгэй участогай түрүүлэгшэ нүхэр Галсанов:

—Хүндэтэ нүхэд, өөһэдынгөө гражданска эрхые бэелүүлжэ эхилыт!—гэжэ һунгагшадые уряалба.

Бюллетеньнүүдые бариһан һунгагшад агууехэ багша нүхэр Сталинай томо портредэй наана табяатай урна тээшэ хойно хойноһоо һубарилдан ошонод. Элдэб үнгын торгон дэгэлтэй басагад, бэрэд, гоё гоё пальтонуудые үмдэһэн, хүдэр улаан шарайтай хубүүд ба эрэшүүл газаа һаа орожол орожол байна.

Олон жэлдэ луговод ябаһан үбгэн Жигмит Раднаев түрүүн ерэгшэдтэй хамта бюллетень абажа, урна руу табихаһаа урид һунгагшадта хандан, иигэжэ хэлээ:

— Бидэнэр Советскэ засагай олгоһон эрхэеэ эдлэжэ байна гээшэбди. Урдань үгытэй ядуу хүн ябаһан би хадаа иматтал Советскэ засагай ашаар зол жаргалаа эдлээб, түрэл колхознай культурна болбосон түхэлтэй, колхознигууд барандаа материальна ажана һайн байдалтай болоо. Ильичын лампочканууд айл бүхэндэмнай яларна, радио дуугарна. Бидэнэртэ жаргалта байдал асарһан Коммунистическэ партиингаа түлөө, агууехэ вождь ба эсэгэ нүхэр Сталинай түлөө голосоволнаб.

Үнэхөөрөөшье, «Улаан-Эрхирэк» колхоз олон һалбаритай хүгжэнги ажахытай томодхогдоһон артель болонхой. Олон мянган гектар тариянай, сабшалангай ба бэлшээриин газартай, олон мянгаад адуу малтай юм. Тариянажалай болон малажалайнгаа хүдэлмэринүүдые нилээд ехээр механизацилһан ба электрификацилһан байна. Жэшээнь, полинууд дээрэнь Курбын МТС-эй олон трактор, комбайнууд, хүдөө ажахын бусад олон сложно машинанууд хүдэлмэрилнэ. Малажалай фермэнүүдтэ үнеэд электрын аппарадаар һаагдана, хониной нооһон механическа агрегадаар хайшалагдана, заводской гурбан кормозапарник, тэжээл үйрүүлдэг машина ашаглагдана. Гурбан фермэдэ электрын мотороор хүдэлдэг насостой худагууд баригдаа. Таряа сэбэрлэлгэ, талха таталга тэрэшэлэн электрын хүсөөр хэгдэдэг болоо. Механизированнэ сушилка, столярна ба механическа мастерскойнууд бии. Тэндэ токарна, фрезернэ, үрэмдэлгын ба бусад станогууд хүдэлдэг. Клуб, библиотекэ, радиоузел бии. Клубай дэргэдэ самодеятельностиин кружок хүдэлмэрилнэ. Артелиин гэшүүд гэртээ электрын утюг, чайник, плиткэнүүдые олоор хэрэглэдэг боложо байна.

Үнгэрэгшэ жэлдэ тус колхоз малайнгаа тоо толгойе нилээд олошоруулаа, үнеэн бүриһөө 904 литр һү һааха түсэбтэй байһан аад, 969 литр гэхэ гү, 1951 онойхиһоо 302 литр һү ехые һааһан байха юм. Гадна, таряа болон малажалай продуктнуудые тушаалгаар гүрэнтэйгөө болзорһоо урид тоосоһон байна. Мүн малай ба үйлэдбэриин бусад барилганууд, байрын гэрнүүд баригдаа. Артель 12 гектар үрэ жэмэстэ садтай юм. Тэрээнһээ нёдондо 20 мянган түхэригэй олзо доход абаа. Тэрэшэлэн 105 бүлэтэй зүгын пасекаһаа 18 мянган түхэригэй олзо доход оруулагдаа.

Эрхирэк тосхон үнинэй «Грязнуха» гэжэ ородоороо һөөл һожоргүйгөөр нэрлэгдэдэг болошоһон байгаа. Теэд урдань шабар шабхада даруулшаһан үйлсэтэй, орбо сорбохон үсөөн гэрнүүдтэй байһан Эрхирэгые үнэхөөрөөшье иитэжэ нэрлэмээр байгаа ёһотой. Теэд мүнөөнэй Эрхирэгтэ «Грязнуха» гэһэн нэрэ оройдоошье таарахаяа болишоо. Орбогор жаахан гэрнүүдэй орондо үндэр һайхан байшангууд жэрынэ, шабааһа шабараар элбэг үйлсын орондо нэгэшье ухааба хонхосоггүй, яндагар хайр шулуун дэбисхэртэй шоссе зурына.

Бүхы ороной нгоо ажалшадтай хамта жаргалта байдалай ба коммунизмын гэрэлтэ замаар урагшаа дабшажа ябаһан эндэхи колхознигууд байгша ондо ажахын бүри ехэ амжалтануудые туйлаха гэжэ шиидэһэн байха юм. Тэдэнэр коммунистнууд ба партиинабэшэ хүнүүдэй сталинска блогой кандидадуудай түлөө голосовалхадаа, артель нютагайнгаа улам хүгжэхын түлөө, эб найрамдалай мандахын түлөө, түрэл Коммунистическэ партиингаа, Советскэ правительствынгаа түлөө, агууехэ вождь нүхэр Сталинайнгаа түлөө голосовалһан байха юм. Заиграйн аймагай Соведтэ депутадаар колхозой племфермын түрүү һаалишан Очир-Жалма Нимаева, Дабаатын сомоной Соведтэ депутадуудаар МТФ-е даагша Цырендаши Самбуев, колхознигууд Чимитжаб Цыремпилов, Самандари Гомбоева, огородой бригадын бригадир Дампил Цыденович Санжиев, партийна эхин организациин секретарь Дондок Баданович Баданов, комсомольско эхин организациин секретарь Гомбодоржо Гыпылов, медпунктын врач Мария Егоровна Ильина гэгшэд нэгэн дуугаар һунгагдаа.

Февралиин 22-ой үдэр Эрхирэгтэ үнэхөөрөө ехэ һайндэр боложо, советскэ демократиин илалтые, тэрэнэй һүр жабхаланта хүсые үшөө дахин харуулба.

Б. Мунгонов.

Шапми Ахметханов бүлэнэртэеэ хамта Татарска АССР-һээ январь һара соо нүүжэ ерээ юм. Мүнөө Сэлэнгын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо һайнаар ажаллажа байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Ахметханов ба тэрэнэй һамган Хатыфа Ахметханова хоёр һунгуулиин участогта голосоволжо байна.

А. Мэнтаевай фото.

Эдэбхитэйгээр һунгаба

ЦАКИР. (**Телефоноор абтаба**). Закаменай аймагта нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалта хаа хаанагүй эмхитэйгээр үнгэрбэ.

Цакир тосхондохи № 7 һунгуулиин участогта 4 сагһаа эхилжэ һунгагшад олоороо сугларжа эхилээ. Һунгуулиин эхилхэһээ урид Советскэ Союзай Гимнын һүр жабхаланта абяан зэдэлбэ. Һунгуулиин эхилхэдэ нүхэр Балдаруев һунгагшадые һайндэрөөр амаршалаа.

Анха түрүүшынхеэ голосовалха болоһон Анна Кривогорницына хамагһаа түрүүлэн бюллетень абажа голосоо үгэбэ. Тэрэ иигэжэ мэдүүлээ:

— Сталинска Конституци манда үргэн ехэ эрхэ олгоо. Бидэнэр коммунистнууд болон партиинабэшэ хүнүүдэй блогой түлөө голосоо үгэхэ байһандаа угаа ехэ баяртай байнабди.

—Би өөрынгөө голосые үхибүүдэйнтээ жаргалта ажабайдалай түлөө үгэнэб,—гэжэ Цакирска сомоной Соведэй депутат Александра Баженова хэлэбэ.

Һунгуулиин эхилһээр нэгэ часай үнгэрөөд байхада эндэ 300 гаран хүн һунгаһан байгаа.

№ 8 һунгуулиин Бур-Цакирай участогта һунгалта эмхитэйгээр үнгэрбэ. Һунгуулиин эхилхэһээ урид зуу гаран хүн суглараад байгаа.

Ждановай нэрэмжэтэ колхозой хонишон Дари Цыденова эгээн түрүүн бюллетень абажа һунгахадаа, колхозно ажабайдалайнгаа саашанхи һалбаралтын түлөө голосоо үгэнэб гэжэ мэдүүлбэ. Нүхэр Цыденова 1952 ондо 150 хониһоо 167 хурьга абажа, бүрин бүтэнөөр тэнжээһэн байна.

Үглөөнэй 8 часта эндэхи участогай һунгагшадайнь 60 процент голосоо үгэһэн байба.

Цагаан-Моринной участогта хамагһаа түрүүлэн Эхэ-Герой Хажидма Шагдурова һунгаба. Тэрэ иигэжэ хэлээ:

—Нүхэр Сталин манда жаргал асараа. Минии үхибүүд булта һурана. Би үхибүүдэйнгээ жаргалта байдалай түлөө һунганаб.

Үлэгчэнэй һунгуулиин участогта эгээн түрүүлэн БМАССР-эй габьята багша Ефим Тимофеевич Питерский һунгаба. Удаань БМАССР-эй Верховно Соведэй депутат Цырен Цыбенова һунгаһан байна.

Үглөөнэй 10 часта аймаг соохи һунгагшадайнь 78 процент һунгаһан байгаа. Энэ үедэ зарим һунгуулиин участогуудта (жэшээлхэдэ Цагаан Нугын, Дархинтын) һунгалта дүүрээд байба. Үглөөнэй 11 часта үшөө 4 участогта һунгалта дүүрээд байба.

Д. Доржиев.
манай корреспондент.

Зэдын ажалшадай дэбжэлтэ

ПЕТРОПАВЛОВКА. (**Телефоноор абтаба**). Зэдын аймагай Кагановичын нэрэмжэтэ колхозой клуб соо эмхидхэгдэһэн һунгуулиин № 10 участогта үдэшэнһөө хүнүүд олоор сугларба.

Үглөөнэй тэбхэр 6 часта һунгуулиин участково комиссиин түрүүлэгшэ Норбо Гармажанов бүгэдэарадай һайндэрөөр дашарамдуулан һунгагшадые амаршалаад, голосовалжа эхилхыень тэдэнэрые уриба.

72 наһатай үбгэн колхозник Цыбэн Балданов эгээн түрүүлжэ голосовалха зуураа, «манай илалтануудые зоригжуулагша ба эмхидхэгшэ нүхэр Сталин олон удаан жэлдэ ажаһууханъ болтогой!» гэжэ юрөөл табиба.

Тэрэнэй һүүлээр энэ жэлдэ 18 наһатай болоһон залуу колхозник Цыден-Еши Цыбиков голосовалаа.

Һүүлээрнь колхознигууд һунгажа эхилбэ.

Үдэрэй 12 часта энэ участогай һунгагшад булта даа һунгаа.

Манай республикын һунгагшад февралиин 22-ой үдэр һунгалтада тон ехэ эдэбхитэйгээр хабаадажа, коммунистнууд ба партиинабэшэ хүнүүдэй сталинска блогой кандидадуудые депутадууд болгон нэгэн һаналтайгаар һунгаба.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: Сэлэнгын аймагай Тельманай нэрэмжэтэ колхоздохи һунгуулиин участок. Участково комиссиин гэшүүд һунгагшадта бюллетень үгэжэ байна.

Железнодорожно районой һунгуулиин № 4 участогта залуу һунгагшад — № 1 һургуулиин 10-дахи классай һурагша Юрий Молох, кооперативна техникумэй студентка Любовь Белецкая хоёр голосовалжа байна.

ХАБАРАЙ ТАРИЛГАДА БЭЛЭДХЭЛ

Сезонһо түсэбөө дүүргэхын түлөө

Бага-Куналейн МТС-эй механизаторнууд (Бичура) тракторнууд болон бусад машина зэмсэгүүдэй заһабарилгые һайн шанартайгаар дүүргэжэ, хабарай полевой хүдэлмэринэ бүрин түгэс бэлэдхэлтэйгээр угтахын тулада улам эршэмтэйгээр хүдэлмэрилжэ байна.

Механизаторнууд заһабариингаа бүхы хүдэлмэрине узловой методээр хэжэ, ажалай үндэр бүтээсэ туйлана. Эндэ прицепной машинануудай заһабари дээрэ хүдэлмэрилдэг комбайнернууд И. Смолин, В. Никепелов, Иван ба Семен Фалилеевтэн тус бүридөө үдэрэйнгөө даалгабарине 130—150 процент хүрэтэр ходо дүүргэжэ, һүүлшынгээ машинануудые заһабариһаа гаргажа байна. Энэ уеэлда хүдэлмэрилэгшэд МТС соогоо түрүү һуури эзэлжэ ябана.

Мүн тракторнуудай радиаторнуудые заһабарилдаг эхэнэрнүүд һайнаар хүдэлмэрилнэ. Эдэнтэй хамта ажалшадай депутадуудай аймагай Соведэй депутат Анна Леонтьевна Корытова хүдэлмэрилнэ. Эдэнэр даалгабаряа үлүүлэн дүүргэхэтэйгээ хамта, хүдэлмэрөө һайн шанартайгаар бүтээдэг.

Трактористнууд - стахановецууд И. Плюснин, М. Никепелов, Б. Дондобон гэгшэд скоростиин коробконуудые заһабарилха зуураа, нормоёо 150—200 процент хүрэтэр дүүргэнэ. Тракторна бригадын бригадир, шадабаритай механизатор Ф. Никепелов тракторай магнето ехэ түргөөр, һайн шанартайгаар заһабарилна. Иигэжэ бага-куналейнхид абаһан уялгаяа дүүргэхын түлөө эсэшэ сусашагүйгөөр ажаллажа байна.

М. Фалилеев.

Тракторнуудай заһабарилга дүүргэбэ

Хэжэнгын МТС-эй механизаторнууд трактор, машинануудай заһабарилгые эмхитэйгээр үнгэргэхэ гэжэ шиидээд, энэ хүдэлмэри нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудай үдэр болотор дүүргэхэ уялга абаһан байгаа. Абаһан уялгаяа дүүргэхын тулада эндэхи механизаторнууд эршэмтэйгээр ажаллаа. Энээнэй ашаар тракторнуудые заһабарилха түсэбөө февралиин 15-да дүүргэһэн байна.

Д. Дурова.

Суута дарханай уялга

Чесанын МТС-эй (Хэжэнгэ) дархан Балжин Цыренжапов жэлһээ жэлдэ МТС соогоо мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ ябадаг юм.

Тэрэ хадаа бүхы мэргэжэл шадабаряа гарган, машинануудай заһабарине эрхим шанартайгаар хэдэг ба нормоёо 200 процент хүрэтэр дүүргэдэг суута дархан болонхой.

Мүнөө нүхэр Цыренжапов табадахи табанжэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр оролсонхой. Тиин жэлэйнгээ түсэбые 1953 оной мартын нэгэн болотор дүүргэхэ гэһэн уялга абаад, эршэмтэйгээр хүдэлмэрилжэ байна.

Г. Цыренжапов.

Республикын МТС-үүдтэ трактор ба хүдөө ажахын машинануудай заһабарилгын ябаса тухай

БМАССР-эй Хүдөө ажахын министерствын 1953 оной февралиин 20-ной мэдээн

(жэлэй түсэбэй дүүргэлтэ процентээр)

МТС-үүд	Тракторнуудые	Плугуудые	Сеялкэнүүдые
Хэжэнгын	104,0	70,6	60,3
Түнхэнэй	103,6	108,4	100,0
Үдын	102,8	66,0	47,4
Саянтын	102,3	100,0	100,3
Итанцын	100,0	50,0	37,0
Иволгын	98,1	77,8	72,9
Селендумын	97,3	100,0	68,6
Суулгын	95,7	104,2	100,0
Сэлэнгын	94,7	75,9	88,6
Торнин	94,3	90,2	73,3
Кыренскэ	92,3	110,8	68,9
Жиримскэ	88,5	91,3	80,0
Эгэтын	88,4	95,2	90,0
Хонхолойн	87,3	76,2	66,7
Погранична	85,7	56,0	66,7
Курбын	85,2	92,9	81,1
О.-Ключевскойн	84,7	100,0	100,0
Е.-Куналейн	81,8	86,7	36,2
Е.-Кударын	79,5	95,9	104,0
Кабанскын	75,0	77,6	54,0
Б.-Куналейн	77,8	78,9	80,5
Сосновско	76,9	52,0	70,0
Үшөөтэйн	76,2	78,4	42,5
Чесанын	73,2	117,1	91,9
Ц.-Усанай	70,3	48,6	36,8
Хорнин	70,0	71,4	64,1
Н.-Брянска	69,1	61,4	71,4
Бичурын	68,9	105,6	102,5
Темлюйскэ	68,4	72,0	60,0
Гашейн	67,1	100,0	100,0
Кяхтын	65,8	63,2	50,9
Тарбагатайн	65,2	96,5	63,4
Хамнигадайн	62,9	100,0	93,8
Вургалтайн	62,9	47,4	53,3
Сухын	62,5	73,1	58,8
Закаменай	62,1	93,5	76,7
Баргажанай	64,8	72,7	62,9
Куйтунска	40,9	71,2	71,1

Республикын аймагуудта үрһэ хаалгын ба үбэлэй агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудые үнгэргэлгын ябаса тухай

БМАССР-эй Хүдөө ажахын министерствын 1953 оной февралиин 20-ной мэдээн

(түсэбэй дүүргэлтэ процентээр)

АЙМАГУУД	Ороһото культурануудай үрһэ хаалга	Хартаабхын үрһэ хаалга	Наг шэбхэ шэдэлгэ	Саһа тогтоолго
Мухаршэбэрэй	110,0	76,9	17,6	20,4
Бичурын	108,7	75,6	15,6	30,9
Түнхэнэй	108,5	79,5	29,7	88,8
Тарбагатайн	105,2	65,5	13,7	30,6
Хэжэнгын	102,4	68,9	4,6	72,1
Кударын	102,2	108,1	9,3	33,8
Зэдын	101,8	45,6	11,9	1,4
Иволгын	101,4	44,1	12,5	24,9
Заиграйн	100,7	76,1	9,8	21,9
Б.-Кударын	100,0	93,7	12,2	62,4
Кабанскын	100,0	97,9	21,4	47,5
Закаменай	96,5	56,8	9,7	5,2
Торнин	94,6	55,1	2,1	—
Сэлэнгын	93,6	60,3	6,7	27,1
Х.-Байгалай	93,0	60,7	—	—
Хорнин	92,4	53,0	14,1	16,1
Прибайкальска	90,9	83,4	0,2	20,7
Яруунын	90,4	65,1	3,1	40,7
Кяхтын	86,1	36,2	13,8	21,1
Баргажанай	85,7	109,6	8,2	13,3
Курумканай	55,1	70,3	10,2	70,8
Ахын	—	26,1	—	—

Түрүү зэргэдэ ябана

Закаменай аймагай «1-ое Мая» колхоз аймаг соогоо түрүү зэргэдэ ябадаг. Энэ колхозой таряашад нёдондо һайн ургаса абаһанай ашаар үрһэ хаагаад, ажалта үдэртэ 2 килограмм таряа хубаагаа. Энэшье жэлдэ һайн таряа ургуулхын тулада эндэхи колхознигууд хабарай тарилгада бэлэдхэжэ байна. Тарияалангай ба сабшалангай газар дээрэ наг шэбхэ зөөжэ, үнэһэ, шубуунай аргал суглуулжа байна.

Тус колхоз малажал хүгжөөхэ 1952 оной түсэб бүхы түрэлэй малаар дүүргэж, бүхы продуктнуудаар гүрэнтэйгөө тоосоо. Ажалай һайн үрэ дүн харуулһанайнь түлөө партиин айкомой ба аймгүйсэдкомой дамжуулгын Улаан түг энэ колхоздо үгтэбэ.

С. Доржиев.

Селькорнууд мэдээсэнэ

✦ **Эрхим луговод.** Нёдондо агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудые һайнаар үнгэргэһэнэй ашаар бригадынгаа сабшалангай га бүриһөө 40—50 центнер үбһэ хуряаһан «Улаан Шулуута» колхозой (Мухаршэбэр) эрхим луговод Б. Балмаев энэ жэл бүри ехэ үбһэ абахын түлөө сабшалан дээрээ хабарай агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудые үргэнөөр бэелүүлхээр хараалаад, бэлэдхэлэй хүдэлмэринүүдые ябуулжа байна.

✦ **Нэмэлтэ түлэбэри абана.** Малажал хүгжөөхэ 1952 оной түсэбые бүхы түрэлэй малаар дүүргэһэн Доодо Курбын сомоной (Заиграй) Сталинай нэрэмжэтэ колхозой малшад ажалай нэмэлтэ түлэбэринүүдые ехээр абажа байна.

Түнхэнэй аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой (Тоэро) гахайн товарна фермэдэ хүдэлмэрилдэг М. И. Щуклинай бүлынхид ажалай нэмэлтэ түлэбэридэ хамта 18 поршоонхо абаба.

✦ **Гунжадһаа 1000 литр һү һааха уялга абаба.** Кабанскын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой һаалишан Сотнич энэ жэлдэ тугаллаха симментальска үүлтэрэй 7 гунжадай тус бүриһөө 1000 литр һү һааха гэһэн социалистическэ уялга абаба.

Арга боломжоёо хүсэдөөр хэрэглэхэ

(Артелиин гэшүүдэй тоосоото суглаанhаа)

Үнгэрэгшэ жэлэй март hарада Зэдын аймагай Буденныи ба Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ хоёр колхозой ажабайдалда ехэхэн событи болоhон байгаа. Эдэ хоёр колхозууд нэгэдэжэ, Молотовой нэрэмжэтэ томодхогдоhон колхоз болоhон юм. Тиигэжэ тус артель нийтыигээ ажахые улам саашань хүгжөөхэ бүри ехэ арга боломжотой болоhон байгаа. Үнэхөөрөөшье, үнгэрэгшэ 1952 оной хүдөө ажахын жэлэй дүнгүүд томодхогдоhон колхозой дүү hайн байhанииe эли тодоор харуулба.

Жэшээлхэдэ, нийтын ашаг шэмэтэ малай тоо 2600 толгойтоор олошорhон байна. Хэрбээ урда жэлнүүдтэ полевой зарим хүдэлмэринүүд моринной хүсөөр хэгдэдэг байhаа hаа, үнгэрэгшэ жэлдэ полевой бүхы хүдэлмэринүүд МТС-эй хүсөөр хэгдэhэн байха юм. Полевой хүдэлмэринүүдэй саг соо, hайн шанартайгаар үнгэргэгдэhэнэй ашаар га бүриин 10,75 центнер тарян хуряагдаhан байна. 1951 ондохиhоо 9 мянга шахуу центнер тарян суглуулагдаа.

Малай ашаг шэмын ба тарянай ургасын дээшэлхэтэй хамта артелиин мүнгэн доход ехэ болоо. 1951 ондо хоёр артелиин абаhан доходhоо 200 мянган түхэриг үлүүгээр энэ гү, али 690 мянган түхэриг абаhан байна. Колхозниигуудай ажалта үдэр бүхэндэ 3,6 килограмм тариан, 1 түхэриг мүнгэн хубаагдаа.

Тэхэтэй хамта, олон hалбаритай ажахые хүгжөөхэ арга боломжонуудаа тус колхоз бүрин ашаглажа шадаагүй гэжэ жэлэй хүдэлмэриин дүнгүүд харуулба.

Колхозой правлениин ажал-ябуулгын алдуу, дутуунуудые колхозниигуд суглаан дээрээ элирүүлжэ, шангаар шүүмжэлээ. Колхозой ажахын гол hалбари болохо малнуудые хараад үзэбэл, эбэртэ бодо мал, хонид ба шубуудые үсхэбэрилгын түсэб дүүргэгдээгүй. Иимэ байдалай түбхын түрүүн малай олоорhоо байрhан дээрэhээ болоо. Жэшээнь, эхэ түрэлэй 100 эхэ мал бүхэнhөө оройдоо 67 тугал, 23 унаган, 75 хурьга абтаhан байна. Колхозой правлени, тэрэнэй түрүүлэгшэ нүхэр Тараковский, фермэнүүдые даагшад малай түл бүрин бүтэнөөр абахын хүдэлмэриие зүбөөр эмхидхэжэ шадаагүй. Тэрэнэй эсэстэ нарай мал олоор үхүүлэгдэhэн байна. Фермэнүүдтэ малай харууhалга, хүлүүлгын муугаар табигдаhан дээрэhээ жэл соо 1188 толгой мал, тэрэ тоодо 1043 хонин үхөө. Иигэжэ колхоздо 600 мянга үлүүтэй түхэригэй гарза хохидол ушаруулагдаhан байна.

Малажалда иимэ ехэ дутагдалнуудай бии байтар, колхозой хүтэлбэрилэгшэдэй, фермэнүүдые даагшадай hанаа амархан hуудагынь гайхалтай. Тэжээлэй бата базын байгуулагдаагүй дээрэhээ ехэнхидээ мал гарзална гэжэ hайн мэдэбэшье, тэдэнэр нёдондо тэжээл элбэг ехээр бэлэдхэхын түлөө хүсэд оролдоогүй юм. Сабшалан hайжаруулха хүдэлмэриин ябуулагдадаггүй дээрэhээ га бүриhөө оройдоо 3 үлүүтэй центнер үбhэ хуряагдаhан байгаа. Тиимэhээ, адуу малайнь миил 30 процент үбhэ тэжээлээр хангагдаhан байгаа. Мүнөө малынь тэжээлээр дутаhан дээрэhээ туража эхилээ. Теэд үбэлжэлгын дүүрэтэр хонин бүхэндэ оройдоо 30—40 килограмм үбhэн үлөө.

Колхозой правлени малаа типовой дулаан байраар хангаха хэрэгтэ анхаралаа хүсэд хандуулаагүй, барилгын түсэб оройдоо 50 процент дүүргэhэн байна. Барилгын саг үргэлжын бригада эмхидхэгдээгүй, барилгын хүдэлмэри бүхэли жэл соо ябуулагдадаггүй юм. Мүнөөшье жэлдэ хубилалта болоогүй. Теэд барилгын модо бэлэдхэхэ, шэрэхэ hайн саг үнгэржэ байна.

Эдэ бүхы шалтагаанhаа боложо малhаа ашаг шэмэ тон багаар абтана. 1952 ондо үнеэн бүриhөө миил 298 литр hүн haагдаа, хонин бүриhөө 1,5 килограмм нооhон хайшалагдаа. Тиигэжэ колхоз 106 мянган литр hү, 214 центнер нооhо дутуу абаад, 330 мянган түхэригэй гарзада ороо.

Тус колхозой правлени малажалайнгаа хангалтагүйгөөр хүгжөөгдэжэ байбашье, энэ асуудал колхозниигуудай хамтын суглаан дээрэ зүбшэхын тула оройдоо табяагүй, фермэнүүдые даагшадай тоосоо правлениин заседани дээрэ шагнаагүй юм. Гүүртэнүүд, отаранuудта үйлэдбэриин багахан зүблөөнүүдые үнгэргөөд лэ дүүргэдэг байгаа.

Тарянажалай талаар мүн лэ ехэ дутагдалтай. Полинууд дээрэ агротехническэ хэмжээ-ябуулганууд хүсэд бэелүүлэгдэнэгүй. Хуряалгын үедэ ехэ тарян гээлтэ хоролтодо оруулагдаа. 70 гектарай шэнисэ мүнөө хүрэтэрөө сохигдоогүй байhаар. Үрhэ хүрэнгэ хаагдабашье, тарилгын кондицида хүргэгдөөгүй. Тэрэшэлэн механизаторска кадрнуудые бэлэдхэлгэдэ анхарал хандуулагдаагүй дээрэhээ мүнөө хабар тракторист нууд дутажа, тракторнуудай hаатаха аюул тохёолдоходоо болохо байна.

Артелиин зарим гэшүүд нийтын ажалда эдэбхитэйгээр хабааданагүй. 1952 ондо 24 колхозниигууд ажалта үдэрэй минимум олоогүй юм. Гэбэшье, колхозой хүтэлбэрилэгшэд «хүн үсөөн» гэhэн ямаршье үндэhэ баримтагүй шалтагаан дурдадаг. Колхозниигуудай дунда ажалай жүрам hулаар сахигдана. Мүн хүдөө ажахын артелиин Устав эбдэхэ баримтанууд үзэгдэнэ.

Ушар иимэhээ колхозой правлени гэшүүдэйнгээ шүүмжэлэлhээ зохихо тобшолол хэжэ, ажахыгаа хүтэлбэрилгэдэ гаргаhан алдуу, дутуунуудаа дары усадхаха ба байгша ондо нийтыигээ ажахые шэнэ хүсэтэйгөөр хүгжөөхэ хэмжээ абаха зорилготой.

Д. Цыбикжапов.

Улан-Удын шэлэй механизированна заводой шэл отологшо Петр Васильевич Вершинский халаан соогоо 1,5 нормо дүүргэнэ.

Модо бэлэдхэл дээрэ

Харюусалгагүй ябадалай хойшолонгууд

Баруун-Тарбагатайн леспромхозой Ехэ-Хүлэй участогай коллектив модо бэлэдхэхэ түсэбөө үнинhөө хойшо дүүргэнэгүй. Тус участогай начальник нүхэр Соболев «хүдэлмэришэд дутуу, бидэндэ машина зэмсэгүүдые үсөөнөөр үгэнэ, тиимэhээ түсэбөө дүүргэнэгүйбди»,—гэхэ мэтын элдэб шалтагаануудые тооложо hуудаг зантай юм.

Теэд, энэ участогай бодото хэрэгыень хараад үзэхэдэ, нүхэр Соболевой урдаа баридаг шалтагаанууд ямаршье үндэhэгүй байна. Юуб гэхэдэ, энэ участогта модо бэлэдхэлэй сезоной эхилхэhээ хойшо Заиграйн аймагай Димитровэй, Маленковой нэрэмжэтэ, «1-ое Мая» колхозуудhаа ерэhэн олон колхозниигууд ажалладаг юм. Теэд тэдэнэрэй ажалые участогай хүтэлбэрилэгшэд, мастернууд муугаар эмхидхэдэг, тэдэнэрые заримдаа ажалгүй байлгадаг юм.

—Участогай начальник нүхэр Соболев манда ямар ажал, хаана хэхыемнай саг соонь заажа үгэдэггүй юм. Тиимэhээ тэрэниие хүлеэжэ, үнэтэ сагаа барадагбди,—гэжэ Димитровэй нэрэмжэтэ колхозhоо ерэhэн сезоннигууд хэлсэнэ.

Энэ участогта саhан ехэ тула, тэргээр модо таллуулхада ехэ түбэгтэй байна. Тиигээд, участогай хүтэлбэрилэгшэд мүнөө болотор хүнгэн волокушануудые колхозниигуудта бэлэдхэжэ үгэнэгүй. Ганса энээн дээрэhээ колхозниигууд hаяхан гурбан үдэр юушье хэбэгүй.

Мүн модо бэлэдхэл дээрэ ажаллажа байhан колхозниигуудтаа Димитровэй нэрэмжэтэ колхозой правлениин зүгhөө (түрүүлэгшэнь нүхэр Макарова) анхаралаа хүсэд хандуулдаггүй дээрэhээ энэ колхозой сезоннигуудай морид хэдэн үдэрөөр үбhэгүй, овёсгүй байдаг. Тиигэжэ колхозниигууд баhал миин байха ушартай болодог.

Энэ участогта хүдэлмэришэдэй дунда нийтэ-политическэ хүдэлмэри тон hулаар табигданхай. Сезоннигуудай байрануудта радио байхагүй, газетэнүүд асарагданагүй, мүн бусад культурна хэрэгсэлнүүдээр хангагдадаггүй байhаар.

Иимэ дутагдалнуудhаа боложо нүхэр Соболевой хүтэлбэрилдэг участок январь hарын түсэбые оройдоо 73 процент дүүргээ. Мүнөө февраль hарыншье график таhалдуулжа байна.

Баруун-Тарбагатайн леспромхозой директор нүхэр Ильин, директорые политическэ талаар орлогшо нүхэр Зенин Ехэ-Хүлэй модо бэлэдхэлэй участогай хүтэлбэрилэгшэдэй хүдэлмэриие hайнаар хинан хаража, ажалыень hайжаруулхын түлөө дары хэмжээ абаха уялгатай.

П. Сонголов.

Заhабарилагшадай амжалтатай ажал

Нүхэр Книжинэй хүтэлбэрилдэг Онохойн лесокомбинадай электрозаhабарилагшадай мастерскойн коллектив эдэ үдэрнүүдтэ ехэ эршэмтэйгээр хүдэлмэрилжэ байна. Тус коллектив республикын леспромхозуудта хэрэглэгдэхэ нүүдэл электростанцинуудай генераторнуудые заhабарилдаг юм.

Эрийскэ леспромхозой коллективэй гэшүүдэй уряагай харюуда социалистическэ мүрысөөндэ орохо зуураа, тус коллективэй гэшүүд дээшэлүүлэгдэhэн уялга абаhан байгаа. Тиин энэ уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэжэ байна. Январь hарынгаа даалгабариие 62 процентээр үлүүлээд, ажалай бүтээсыень 30 процентээр дээшэлүүлhэн байха юм.

В. Тарабаев.

Социалистическэ мүрысөөн үргэдэнэ

Отологдоhон модоной гэшүүhэ сэбэрлэхэ, тэрэниие суглуулжа галдаха хүдэлмэридэ Филипп Трифонович Кобылкиниие Байкальска леспромхозой дирекци табиhан юм.

Филипп Трифонович бригадынгаа гэшүүдэй ажалые зүбөөр эмхидхэhэн байна. Модо бэлэдхэлэй сезонно түсэбые дүүргэхэ зорилготой стахановска hара соносхохо тухай Эрийскэ, Хандагатайн леспромхозуудай коллективүүдэй уряае өөрынгөө бригадын гэшүүдтэ hайнаар ойлгуулжа үгөө. Тиигээд тэдэнэр дээшэлүүлэгдэhэн социалистическэ уялгануудые абаhан байна.

Мүнөө тус уялгаяа амжалтатайгаар бэелүүлжэ эхилээ. Отологдоhон модоной гэшүүhэ сэбэрлэгшэд Александра Помигалова, Аксинья Рупшёва гэгшэд халаан соогоо хоёр нормо дүүргэнэ.

Л. Ким.

Зооветучастогай барилга

Курумканай аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой нийтын адуу малай олонхинь Ягдак гэжэ газарта жэрладаг юм. Мүнөө эндэ Дырсэнэй зооветеринарна участогай база байгуулэгдэжэ байна. Үнгэрhэн 6 hарын турша соо эндэ 4 кабинедтэй участогай гэр, эм хадагалха склад, үбшэн малнуудые үзэжэ байха таhаг, зунай сагта үбшэн малнуудые байлгаха 10 метр утатай дал, зооветеринарна участогай хүдэлмэрилэгшэдэй hууха гэрнүүд болон бусад олон барилганууд бодхоогдоо.

Л. Дармаин.

Үдэрэй темэдэ

МАЛШАДЫЕ ЭД БАРААГААР ХАНГАЛГА hАЙЖАРУУЛХА

Селькорнуудай бэшэгүүдhээ харахада, колхозой центрhээ ондоо тээгүүр, холын гүүртэнүүдтэ байhан малшадые керосин, дабhан, сай, тамхин, мылэ, зурууд болон бусад шухала эд зүйлнүүдээр таhалгаряагүй хангаха уялгаяа зарим сельпонуудай хүдэлмэрилэгшэд дүүргэдэггүй байна. Энээнhээ шалтагаалан, зарим колхозой малшад хэдэн арбаад километрын хараанда байhан магазин ошожо, ажалhаа hамшаха баатай болоно. Иимэ ушар Курумканай аймагай Хара-модоной, Гаргын, Дэрээнэй сомонуудай колхозуудта үзэгдэнэ гэжэ нүхэр Д. Дондупов бэшэhэн байна. Тиимэhээ аймпотребсоюзуудай, сельпонуудай зүгhөө энэ асуудалда онсо анхарал хандуулан, шухала хэрэгтэй эд бараагаар малшадые хангахын тула нүүдэл худалдаа наймаа эмхидхэхэ гэхэ мэтын хэмжээ абаха ёhотой.

МОДОШОДОЙ ДУНДА КУЛЬТУРНА ХҮДЭЛМЭРИ ҮРГЭНӨӨР ЭМХИДХЭХЭ

Ехэ оронойнгоо барилганаудта эрхим шанартай модо элбэг ехээр үгэхэ гэжэ эрмэлзэн, хэдэн мянган кадрова хүдэлмэришэд, колхозниигууд эршэмтэй габшагайгаар хүдэлмэрилжэ байнал. Эдэнэр ажалhаа сүлөө сагаа культурнаар үнгэргэхые хүсэдэг. Гэхэ зуура, зарим леспромхозуудай, участогуудай хүтэлбэрилэгшэд тус хэрэгтэ тон хайнагүйгөөр хандадаг байhаар.

Жэшээнь, Заиграйн аймагай Шулуутайн леспромхозой участогуудаар, Хориин леспромхозой Натайн Горхон гэдэг участогта газета болон журналнууд саг соогоо абаашагданагүй, клуб ба улаан булангуудтань гэгээрэл болбосоролой хүдэлмэри ябуулагданагүй, элидхэл, лекци эмхидхэгдэнэгүй, кино хаа яа харуулагдана гэжэ нүхэд Б. Шагдуров, Ц. Буянтуев бэшэнэ.

Леспромхозуудай хүтэлбэрилэгшэд, партийна, профсоюзна болон комсомольско организацинууд модошодой дунда ябуулагдадаг культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриие эрид hайжаруулхын тула зохихо хэмжээ дары абаха уялгатай.

УЛААН БУД, ҮНГЫН ШЭРЭ ЮУНДЭ ХУДАЛДАГДАНАГҮЙБ?

hургуулинууд, клубууд, улаан булангууд, уншалгын байшангуудые уряа лозунгоор шэмэглэхын тулада улаан буд, үнгын шэрэ будагууд тон хэрэгтэй болодог. Гэбэшье, сельпонуудhаа эхилээд Бурмонкоопсоюз хүрэтэрөө зоной эрилтэ хэрэглэлые хүсэд мэдээгүйhөө шалтагаалан, тиимэ зүйлнүүдые хүсэд хүрэхэ хэмжээтэйгээр хүдөөдэ гаргажа худалданагүй гэжэ манай селькорнууд мэдээсэнэ.

Культурна эмхи зургаануудай энэ эрилтэдэ кооперативна хүдэлмэрилэгшэдэй анхаралаа хандуулхань шухала.

Хэзээ хэмжээ абтаха юм?

Прибайкальска аймагай центр Турунтаево тосхоной ажалшад шанар муутай, түүхэй хилээмээр хангагдана. Хилээмэнэй шанар hайжаруулха тухай аймпотребсоюзай правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Тарасовта эндэхи ажалшад нэгэнтэ бэшэ хандаhан юм. Теэд, энээн тухай ямаршье хэмжээ абтанагүй, аймцентртэхи пекарни түүхэй хилээмэ бариhан зандаа.

Пекарниие даагша нүхэр Сусоев хүдэлмэрээ hайжаруулха тушаа ямаршье анхарал хандуулнагүй. Харин, тэрэ нүхэр хилээмэ ехээр барижа гарганабди гэжэ харуулхын тула түүхэйгээр барижа гаргана. Аймцентрын ажалшад hаяхан хилээмэнэй шанар hайжаруулха тухай эрилтэ аймагай главна санитарна врач нүхэр Абросимовада хэhэн байна.

Нүхэр Абросимова ажалшадай иимэ эрилтэдэ хойрогоор хандаба. «Хилээмэнэй шанар шалгаха сүлөөгүйб» гэhэн шалтагаан барижа, энэ хэрэгые врач Капустинада даалгаhан байна. Нүхэр Абросимова худалдаа наймаанай организацинуудта ариг сэбэрые сахиха болон эдеэ хоолой зүйлнүүдэй хадагалалгые шалгаха хэрэгые огто hонирхоногүй.

«Юундэ түүхэй хилээмэ барижа гарганабта?» гэжэ нүхэр Сусоевhоо асуухада, «би үнинэй пекареэр хүдэлмэрилнэб, элдэбын ушар тохёолдодог юм» гэжэ hанаа амар харюусадаг байна.

Хилээмэнэй шанар hайжаруулха талаар хэзээ хэмжээ абтаха юм?

Г. Чесанский.

„БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭНДЭ“ БЭШЭhЭНЭЙ hҮҮЛЭЭР

„Коммунистнуудай hуралсал бодотоор хүтэлбэрилхэ“

Кяхтын аймагай колхозуудай партийна эхин организацинуудта эмхидхэгдэhэн зарим кружогууд ба политhургуулинууд хангалтагүйгөөр хүдэлмэрилнэ, тэдэнэй занятинууд таhалдана, идейнэ доодо хэмжээндэ үнгэргэгдэнэ гэжэ манай газетэдэ толилогдоhон статья соо хэлэгдээ hэн.

Статья соо заагдаhан баримтанууд булта зүб байжа, дутагдалнуудые усадхаха талаар зохихо хэмжээ абтаа гэжэ манай редакцида КПСС-эй Кяхтын айкомой пропаганда ба агитациин таhагые даагша нүхэр Багадаев мэдээсэбэ. Сталинай, Кировэй нэрэмжэтэ, «Большевик» гэжэ колхозуудай ба Кяхтын МТС-эй парторганизацинуудай дэргэдэхи кружогуудай ба политhургуулинуудай хүдэлмэри hайжаржа байна. Партиин XIX съездын материалнуудаар, И. В. Сталинай «СССР-тэхи социализмын экономическа проблемэнүүд» гэhэн зохёолоор пропагандистнууд ба консультантнуудай семинар хоёр дахин үнгэргэгдөө. Мүнөө бэеэ даатаад hурадаг коммунистнууд партиин XIX съездын материалнуудые, И. В. Сталинай «СССР-тэхи социализмын экономическа проблемэнүүд» гэhэн зохёолые шудалжа байна. Тэдээндэ туhаламжа үзүүлхын тула теоретическэ бэлэдхэлтэй коммунистнууд консультантнуудаар томилогдоо.

Үйлэдбэриин новаторнуудай үүсхэлые дэмжэхэ

Ленин—Сталинай партиин XIX съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдээр зоригжоhон советскэ хүнүүд ехэ бүтээхэтэйгээр ажаллажа, түүхэй эд, материал алмаха, механизмнуудай түхеэрэлгэнүүдэй хүсые гүйсэдөөр ашаглаха, продукциин шанарые hайжаруулха, өөрынь үные хямдаруулха талаар творческо үүсхэлтэйгээр ажаллажа байна. Тэрээнтэй хамта ухаалан зохёолго, рационализаци хүгжэнэ. Рационализаторнуудай, ухаалан зохёогшодой хүдэлөөн жэл бүри үргэдэнэ.

Творческо үүсхэлтэйгээр ажалладаг рационализаторнуудые, ухаалан зохёогшодые олошоруулха талаар Ленинэй ордено паровозо-вагонно заводто нилээд хүдэлмэри хэгдэнэ. Тус заводто 400 үлүүтэй рационализаторнууд, ухаалан зохёогшод эдэбхитэйгээр хүдэлмэрилнэ. Тэдэнэй дунда стахановецууд олон бии. Үнгэрэгшэ жэлдэ тэдэнэр рационализаторска болон ухаалан зохёолгын 686 дурадхалнуудые оруулhан байгаа. Эдэ дурадхалнуудай ехэнхинь үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдэжэ, 1952 ондо хоёр миллион түхэриг үлүүтэй гүрэнэй мүнгэ арьбалагдаhан байна.

Эдэбхитэй рационализаторнуудай дунда тус заводой нэрэмж цудхалгын цехын стахановец-фрезеровщик Черньшев, энэ цехын мастернууд Дашидондоков, Рябданов, цехын начальник Вахрушкин болон бусад бии. Тэдэнэрэй оруулhан үнэтэ дурадхалнууд үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдэжэ, хэдэн арбаад мянган түхэриг гүрэнэй мүнгэ алмагдаhан байна.

Предприятинуудта рационализаторнуудай, ухаалан зохёогшодой хүдэлөөе хүгжөөхэ хэрэг ажахын хүтэлбэрилэгшэдэй, мүн профсоюзай заводской комитедэй эмхидхэлэй ба ойлгууламжын хүдэлмэриhөө нилээд дулдыдадагынь мэдээжэ. Тиимэhээ предприятинуудай, профсоюзна организацинуудай хүтэлбэрилэгшэд энэ асуудалда анхаралаа хүсэдөөр хандуулха зэргэтэй.

Паровозо-вагонно заводто рационализаторнуудhаа зүридэhэн комплексно бригаданууд хоёр дахин олошоржо, мүнөө 30 болоод байна. Тус заводой хүтэлбэрилэгшэд рационализаторнуудай бүхэзаводской конференци гурба дахин, тиихэдэ рационализаторнууд болон ухаалан зохёогшодой харалга нэгэ дахин үнгэргөө. Энэ хэмжээ-ябуулга рационализаторнуудые олошоруулгада ехэ туhатай байгаа.

Улан-Удын шэлэй механизированна заводто энэ хэрэг муу бэнээр эмхидхэгдэнхэй. Эндэ рационализаторнуудай тоо хоёр дахин олошороо. Рационализаторска дурадхалнуудые оруулжа, амжалта туйлаhанайнгаа түлөө эндэхи рационализаторнууд 11 мянган түхэригэй шан абаа.

Ухаалан зохёолгын, рационализаторска дурадхалнуудые оруулан, ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ, продукциин шанарые hайжаруулха, тэрэнэй өөрынь үные химдаруулха талаар мяханай комбинадай коллектив нилээд ехэ хүдэлмэри ябуулна. Жэшээнь, слесарь Воронин үйлэдбэриин процессые хэдэн дахин түргэдхэжэ, продукциин үные ехээр химдаруулха олон дурадхалнуудые оруулан, комбинадтаа горьтой туhа үзүүлhэн байгаа.

Гэхэ зуура, республикын промышленна, транспортна зарим предприятинуудта илангаяа нютагай промышленностиин предприятинуудта энэ шухала асуудалда анхарал багаар табигдана. Үйлэдбэриин новаторнуудые дэмжэхэ, дүй дүршэлыень дэлгэрүүлхэ талаар партийна, профсоюзна организацинууд, ажахын хүтэлбэрилэгшэд эмхидхэлэй хүдэлмэри тон багаар ябуулна.

Новаторнуудай, стахановецуудай дүй дүршэлые бүгэдын шадабари болгохо, тэдэнэй оруулhан рационализаторска дурадхалнуудые үйлэдбэридэ нэбтэрүүлхэ хэрэг «Бурмонголлес» трестын предприятинуудта илангаяа хангалтагүйгөөр табигдаhхай. Жэшээнь, Хандагатайн леспромхозой стахановецуудай оруулhан рационализаторска дурадхалнууд үни удаан саг соо харагдангүй, дарагдажа хэбтэhээр. Тэрэшэлэн Черемуховска леспромхозой главна инженер нүхэр Суслов энэ асуудалые тоодоггүй зандаа.

Ажалай түрүү методые шудалжа, тэрэниие бүгэдын хүдэлөөн болгохо тухай инженер Ковалёвой үнэтэ үүсхэлые эгээн түрүүн дэмжэжэ абаhан сэмбын фабрикынхид рационализаторска, ухаалан зохёолгын дурадхалнуудые үйлэдбэридэ нэбтэрүүлхэ асуудалда анхаралаа табихаяа болишоо.

Республикын түмэр харгын предприятинуудта рационализациин, ухаалан зохёолгын хүдэлмэри тэрэшэлэн hулаар эрхилэгдэнэ. «Механлит», «Металлоширпотреб», Мотор заhабарилгын заводуудта, Галуута-Нуурай рудоуправлениин шахтануудта, мүн республикын бусадшье предприятинуудта энэ хэрэг тоогдодоггүй байhаар.

Тус предприятинуудта рационализациие, ухаалан зохёолгые хүгжөөхэ талаар эмхидхэлэй хүдэлмэри огто ябуулагданагүй. Рационализаторнуудай, ухаалан зохёогшодой конференци харалта үнинэй үнгэргэгдэнэгүй. Энэ хүдэлмэридэ стахановецуудые, инженернүүдые олоор хабаадуулдаггүй байха юм. Үйлэдбэриин-техническэ темээр лекци, элидхэл уншагдахаяа болишоhоор үнинэй.

Рационализациин, ухаалан зохёолгын хүдэлөөе бүри үргэдхэхэ хэрэгтэ творческо үүсхэлтэйгээр хандаха ёhотойбди. Энээндэ ёhо тэдыгээр, албан хойрогоор хандаха ябалалтай эрид шууд тэмсэхэ шухала. Нэн түрүүн, профсоюзна организацинууд энэ хэрэгые хүтэлбэрилхэ үүргэтэй. Үйлэдбэриин новаторнуудта, рационализаторнуудта, ухаалан зохёогшодто али болохо туhаламжа үзүүлхэ, тэдэнэрэй үүсхэлые дэмжэхэ хэрэгтэй.

Профсоюзай областной, фабричнa, заводской комитедүүдэй, месткомуудай дэргэдэхи хүдэлмэришэдэй ухаалан зохёолгын, рационализациин комиссинууд тухай дүримые ВЦСПС-эй Президиум бүри 1945 оной январьда баталhан байгаа. Энэ тогтоол рационализациин, ухаалан зохёолгын хэрэгые юрэнхы дээрэнь хүтэлбэрилдэг ябадалда эсэс табиха эрилтэ хэhэн байна.

Ушар иимэhээ, профсоюзна организацинуудай дэргэдэ эмхидхэгдэhэн эдэ комиссинуудай урда рационализациие, ухаалан зохёолгые улам саашадань хүгжөөхэ талаар харюусалгатай зорилгонууд табигдана. Эдэ комиссинууд тус дүримэй эрилтэнүүдтэй зохилдуулан, рационализацида, ухаалан зохёолгодо олониитэ хүдэлмэришэдые, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдые, илангаяа ажалай новаторнуудые, стахановецуудые олоор хабаадуулха уялгатай.

Тэрээнтэй хамта, предприятинуудай дэргэдэхи техническэ совейтэ эроhон рационализаторска дурадхалнуудай хэр зэргэ саг болзор соогоо зүбшэн хэлсэгдэжэ, харагдажа, үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдэжэ байhаниие шалгаха, тэрэниие түргэдхэхэ талаар хэмжээ абаха, ажахын хүтэлбэрилэгшэдэй ажал-ябуулгые нарийнаар хинаха гээшэ тус комиссинуудай уялга мүн.

Промышленна предприятинуудай дэргэдэхи эдэ комиссинууд ажахын хүтэлбэрилэгшэдтэй хамта рационализаторнуудай, ухаалан зохёогшодой хүдэлмэрилхэ, hураха hайн услови байгуулха, тэдэнэрэй техническэ hуралсалые эмхидхэжэ, саашадаа техникэ шудалха хэрэгтэнь бодото туhаламжа үзүүлхэ үүргэтэй.

Коммунистическэ партиин XIX съездын директивэнүүд иимэ зорилго табина:

«Үйлэдбэрээ техническэ талаарнь улам нарижуулан hайжаруулхын ба үргэдхэхын түлөө, бүрин механизацилхын, ажалай условиие хүнгэдхэхэ ба саашадаа hайжаруулхын түлөө инженернүүдэй, техникүүдэй, хүдэлмэришэдэй болон колхозниигуудай дундаhаа ухаалан зохёогшодой болон рационализаторнуудай нийтын хүдэлөө дэлгэрүүлхэ... Үйлэдбэрээ ехэ болгохо, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ, өөрынь үные химдаруулха гэhэн эрмэлзэлгэдэнь промышленностиин болон колхозно үйлэдбэриин новаторнуудта, транспортын болон арадай ажахын бусад hалбаринуудай түрүүшүүлдэ бүрин дэмжэлгэ үзүүлхэ шухала».

Партиин XIX съездын директивэнүүд соо табигдаhан эдэ зорилгонуудые бэелүүлхын тула рационализаторнуудай, ухаалан зохёогшодой ажал-ябуулгые хүтэлбэрилхэ, үүсхэлыень дэмжэхэ гээшэ партийна, профсоюзна организацинуудай, ажахын хүтэлбэрилэгшэдэй арюун уялга мүн.

А. Черен, Облпрофсоведэй түрүүлэгшын уялгые дүүргэгшэ.

УЛАСХООРОНДЫН ШЭНЖЭЛЭЛ

А. Я. Вышинский Нью-Йорк ерэбэ

НЬЮ-ЙОРК, февралиин 23. (ТАСС). ООН-эй Генеральна Ассамблейн 7-дохи сессидэ хабаадаха Советскэ Союзай делегациин толгойлогшо, СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министр А. Я. Вышинский «Куин Мэри» пароходоор февралиин 23-да Нью-Йорк ерээ. СССР-һээ ООН-до байгаа саг үргэлжын түлөөлэгшэ, СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрын Орлогшо В. А. Зорин, СССР-һээ Холбоото Штадуудта байгаа посол Г. Н. Зарубин, ООН-эй дэргэдэхи СССР-эй түлөөлэгшэд, хэблэлэй түлөөлэгшэд нүхэр А. Я. Вышинскиие угтан абаа.

Нүхэр А. М. Барановский Нью-Йорк ерэбэ

НЬЮ-ЙОРК, февралиин 23. (ТАСС). ООН-эй Генеральна Ассамблейн 7-дохи сессидэ хабаадаха Украинска ССР-эй делегациин толгойлогшо, Украинска ССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министр А. М. Барановский «Куин Мэри» пароходоор мүнөөдэр Нью-Йорк ерээ.

Нүхэр К. В. Киселев Нью-Йорк ерээ

НЬЮ-ЙОРК, февралиин 23. (ТАСС). ООН-эй Генеральна Ассамблейн 7-дохи сессидэ хабаадаха Белорусска ССР-эй делегациин толгойлогшо, Белоруссиин Гадаадын Хэрэгүүдэй Министр К. В. Киселев «Куин Мэри» пароходоор мүнөөдэр Нью-Йорк ерээ.

Советскэ Армиин 35 жэлэй ойе хилын саана тэмдэглэбэ

БЕРЛИН, февралиин 22. (ТАСС). Германска Демократическа Республикын арад зон Советскэ Армиин 35 жэлэй ойе үргэнөөр тэмдэглээ.

Берлинскэ демократическа хэблэл энэ событида түрүү статьянууд ба тусхай материалнуудые зорюулба. Советскэ Армиин алдарта габьяанууд ба илалтанууд тухай тэдэ материалнууд соо хэлэгдэнэ.

ПХЕНЬЯН, февралиин 22. (ТАСС). Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын арад зон өөрынгөө сүлөөлэгшэ — Советскэ Армиин 35 жэлэй ойе баяртайгаар тэмдэглэбэ.

КОРЕЙДЭХИ СОБЫТИНУУД

АРАДАЙ АРМИИН ГЛАВНА КОМАНДОВАНИИН МЭДЭЭСЭЛ

ПХЕНЬЯН, февралиин 23. (ТАСС). Үнгэрһэн үдэр корейскэ Арадай армиин ба Хитадай арадай һайндуратанай соединенинүүд бүхы фронтнууд дээрэ американо-английска интервентнүүдтэ ба лисынмановска сэрэгүүдтэ эсэргүү артиллерийскэ байлдаануудые хэбэ гэжэ Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын Арадай армиин Главна командовани мүнөөдэр мэдээсэбэ.

Үсэгэлдэр һүни американска самолёдууд Пхеньян шадарай амгалан хүн зонтой пунктнуудта дахин добтолжо, тэдэниие зэрлигээр бомбодоо. Бомбодохо үедэнь амгалан олон хүн алагдаһан ба шархатаһан, олон гэр ба землянканууд һандаргагдаһан байна.

Мүнөөдэр Арадай армиин зенитнэ частьнууд ба дайсанай самолёдуудые агнан буудагшад дайсанай 3 самолёт унагаагаа.

Шатарай уласхоорондын турнир Бухарестдэ боложо байна

БУХАРЕСТ, февралиин 23. (ТАСС). Дүүрээгүй партинуудые шатарай уласхоорондын турнир дээрэ февралиин 23-да наадажа дүүргээ.

Л. Сабо—Толуш гэгшэд наадаад, 27-дохи ябадалдаа тэнсэбэ.

Наадангүйгөөр Филипп (Чехословаки) Петросянда (СССР), Голомбек (Англи) Л. Сабодо шүүгдэбэ. Барда (Норвеги) Чокотля (Румыни) гэгшые шүүбэ. О'Келли (Бельги) Милевые (Болгари) шүүбэ. Слива (Польша) — Петросян (СССР), Милев — Болеславский, Ш. Сабо—Шайтар (Чехословаки), Рэдулеску—Слива, Слива—Троянеску (Румыни) шүүгээ.

Л. Сабо—Спасский гэгшэдэй наадагдаагүй парти февралиин 24-дэ наадагдаха байна.

Февралиин 25-да һүүлшын тур болохо юм.

Турнирта хабаадагшадай байдал мүнөө иимэ болоо гэбэл: Толуш (СССР) — 13,5, Петросян (СССР)—12,5, Смыслов (СССР) —12, Л. Сабо (Венгри)—11, 5, Болеславский (СССР)—11, 5 очкотой болоо.

Национальна бэеэ даанхай байдалай ба эб найрамдал хамгаалгын туг доро

Демократическа залуушуулай Бүхэдэлхэйн федерациин үүсхэлээр, эб найрамдалай, демократиин ба эрхэ сүлөөгэй тала баригша бүхы хүнүүд колониальна ёһо журамда эсэргүү тэмсэлэй уласхоорондын үдэрые февралиин 21-дэ жэл бүри тэмдэглэнэ. Тиихэдэ тэдэнэр хорото бузар дайсадта—империалистическэ колонизаторнуудта эсэргүү эрэлхэг тэмсэл хэжэ байгаа колонинуудай ба дулдыданги оронуудай арадуудтай ахадүүгэй нэгэн һаналтай байһанаа мэдүүлнэ.

Америкын ба Баруун Европын империалистнуудай байгуулһан колониальна системэ болбол богоолшологдоһон арадуудай эрхэгүй байдал дээрэ, тэдэниие зэрлиг шангаар мүлжэлгэ дээрэ, тэдэниие үгырүүлэн хооһоруулха ба шуһыень адхаруулха ябадал дээрэ үндэһэлэгдэнэ. Колониальна оронуудые эзэмдэжэ богоолшолходоо, империалистнууд тэдэнэй байгаалиин баялигуудые дээрмэдэнэ, үрэжэлтэ һайн газарнуудыень эзэлэн абана, нютагай хүнүүдые хооһон тала газарнуудта намнан ябуулна. Тэдэ оронуудта өөрынгөө товарнуудые абаашажа, монополистнууд тэндэхи национальна промышленностииe эбдэнэ, тиихэдээ тэдэнэр хүдэлмэригүй байха ябадал үүдхэнэ, олон мянгаад ремесленнигүүд болон жиирэй дархашуулые үгырүүлэн хооһоруулна. Уолл-стридэй зонхилогшод ба лондонско ситиин финансова баяшуул колонинуудта ба дулдыданги оронуудта оруулһан өөрынгөө капиталһаа угаа ехэ ашаг олзо олодог байна. 1951 оной турша дотор Дженерал электрик гэжэ американска компаниин олзо США-да оруулагдаһан доллар бүхэндэ 19 цент, мүн США-гэй газаа оруулагдаһан доллар бүхэндэ 94 цент,—тайлбарилан хэлэхэдэ, таба дахин шахуу ехэ болоо.

Гадаадын капиталистнуудай эзэрхэлгэ хадаа колонинуудай ба дулдыданги оронуудай экономическа гээгдэнги байдалай, тэдэ оронуудай диилэнхи олонхи хүн зоной ядуу тулюур байдалай гол шалтагааниинь болоно. Империализмда дарлагдаһан олон миллион хүнүүдэй ухаан бодолдо энэ үнэн байдал улам гүнзэгыгөөр нэбтэрэн ороно, национальна сүлөөрэлгын түлөө тэмсэхэ ябадалда тэдэниие зориг-жуулна. Колониальна ба дулдыданги оронуудай арадууд гадаадын дарлалтые хойшодоо тэсэхые хүсэнэгүй, тэдэнэр хариин дарлагшадай һабарта хуушанайхидал ажаһууха дурагүй байна. Дарлагдаһан арадуудай тэмсэл улам гоё һайханаар хүгжэнэ.

Дэлхэйн хоёрдохи дайнай урда тээ 1,5 миллиард хүн, тайлбарилан хэлэхэдэ, бүмбэрсэг дэлхэйн хүн зоной 60 гаран процентнь колониальна богоолшолгын гэнжэдэ хүлигдэн байһан юм. Мүнөө Хитадта арадай революциин илахада, Корейдэ ба Вьетнамда арадай-демократическа республиканuудай байгуулагдахада, энэ олон хүнүүдэй гурбанай нэгэ хубинь империалистнуудай дарлалтаһаа сүлөөлэгдөө. Энэ хадаа колониальна системын задаран уналгын тодо гэршэ гээшэ.

Эдэ оронуудта империализмын фронтые һэтэлэлгэ хадаа фашистска Германиие ба империалистическэ Японииe бута сохилгын аша үрэ болоно. Энэ хадаа дэлхэйн империализмын хүсэнүүдые угаа ехээр һуларуулһан ба өөрынгөө сүлөөрэлгын түлөө колониальна арадуудай тэмсэхэ тон шухала условинуудые байгуулһан байна.

Коммунизм байгуулха талаар СССР-эй амжалтанууд, социализмын үндэһэ һууринуудые байгуулха талаар Европын арадай демократиин оронуудай амжалтанууд, Хитадта демократическа байгуулалтые бэхижүүлгэ, американо-английска интервентнүүдтэ корейскэ арадай шэн зоригтойгоор эсэргүүсэлгэ—эдэ бүгэдэ үнэн зүб тэмсэлээ шангадхаха ябадалда колонинуудай ба дулдыданги оронуудай арадуудые зоригжуулна. Империализмда эсэргүү хүдэлөөнэй хэгдээгүй ямар нэгэн газар бүмбэрсэг дэлхэй дээрэ мүнөө байхагүй.

Гадаадын демократическа хэблэлэй тэмдэглэһэнэй ёһоор, Малайн, Бирмын, Филиппинын патриодууд гартаа буу зэбсэг барижа, өөрынгөө эрхэ сүлөө ба бэеэ дааха байдалые хамгаална. Инди дотор империализмда эсэргүү тэмсэлэй национальна нэгэдэмэл фронт улам бэхижэнэ, национальна эсэргүүсэлтэ ургана. Дүтын ба Дунда Востогой оронуудта, Хойто Африкада, Хара Африка гэдэгэй хэдэн олон районуудта империалистнууд сохигдожо байна. Эдэ оронуудай арадууд империалистнуудай тонилон арилхые эринэ, гадаадын томо предприятинуудые национализацилха, богоолшолгын хэлсээнүүд болон договорнуудые үгы хэхэ гэжэ эринэ. Хүдэлмэришэд, таряашад, ремесленнигүүд, жэжэ ба дунда худалдаашад, гадаадын монополинуудтай холбоогүй промышленнигүүд энэ хүдэлөөндэ хабаадана. Хүдэлмэришэн анги энэ тэмсэлые толгойлно. Коммунистическэ ба хүдэлмэришэнэй партинууд — арадай хэрэгэй түлөө эгээн үнэн ба зоригтой тэмсэлшэдэй партинууд улам ехэ үүргэ дүүргэжэ байна.

Колонинуудта ба дулдыданги оронуудта хэгдэжэ байгаа антиимпериалистическэ хүдэлөөн эб найрамдалай түлөө тэмсэлшэдэй үнэн союзник гээшэ. Азиин ба дэлхэйн бусад арадууд США-гэй болон Баруун Европын империалистнуудай бэлэдхэжэ байгаа дайнай ямар ехэ аюул зоболон асарха байһые Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын жэшээ дээрэ харана. Сэрэгэй ямар-нэгэн союзуудта хабаадалгада эсэргүү, гадаадын базануудые өөрынгөө территори дээрэ байгуулгада эсэргүү, өөһэдынгөө оронуудһаа гадаадын сэрэгүүдые намнахын түлөө тэмсэжэ, колонинуудай ба дулдыданги оронуудай арадууд дайнай аюулда эсэргүү бүхы прогрессивнэ хүн түрэлтэнэй тэмсэлдэ угаа ехэ туһа хүргэнэ. Имагтал тиимэһээ, колонинуудай, дарлагданги арадуудай тэмсэл бүхы прогрессивнэ хүн түрэлтэнэй ниитын хэрэг гээшэ.

Израилиин зонхилогшод багаа хуулан хаяа

Израильдахи советскэ дипломатическа миссиин сотруднигуудта эсэргүү сионистска бандидуудай хэһэн хорото бузар террористическэ ааша тухай бүхы дэлхэй февралиин 9-дэ дуулаһан байгаа. Хоролон һүйдхэгшэд миссиин байшан дотор бомбо дэлбэлжэ, ехэ юумэ һандаргаһан ба советскэ гурбан гражданинуудые шархатуулһан байна. Энэ хорото хэрэг бүхы дэлхэйн үнэн бодолто бүхы хүнүүдые зэбүүрхүүлээ.

Дэлхэйн олониитын буруушаан шүүмжэлхэ ябадалһаа айгаад, израильска правительство болбол энэ бузар хэрэг хэһэн бандидуудһаа зайсахые оролдоһон байна. Израилиин президент ба гадаадын хэрэгүүдэй министр гэмтэ этэгээдүүдэй аашые буруушааһан бэшэгүүдые советскэ миссидэ эльгээбэ. Гэбэшье, энэ мэхэ гохо хорото хэрэг хэһэнэй түлөө Израилиин зонхилогшодой харюусаха ябадалые болюулжа шадахагүй. Советскэ миссиин территори дээрэ бомбын тэһэрэлгэ хадаа СССР-тэ эсэргүү эмхидхэгдэһэн хардалгын ба дайсан харша аашанuудай кампаниин үрэ дүн гээшэ гэжэ бүхы оронуудай демократическа олониитэ харана. Хардалгын энэ кампани израильска правительствын үмэнэһөө һайшаагдаһан израильска реакционно хэблэлдэ хэгдэжэ эхилһээр үни болоо. Террористическэ энэ хэрэгэй хэгдэхын урда тээ израильска парламентда үгэ хэлэлгэ болоһон байна. Нютагай хэблэлэй органуудай мэдээсэһэнэй ёһоор, Израилиин гадаадын хэрэгүүдэй министр Барет, мүн реакционно олон бусад депутадууд СССР тушаа хардалга хэжэ үгэ хэлэбэ, советскэ гражданинуудта эсэргүү хүсэрхэлгын аашанuудые хэхэ гэжэ бандидуудые ба террористнуудые сэхэ идхаһан байна.

Советскэ миссиин байшангые түхэреэн сүүдхэ соо «хамгаалжа» байһан израильска полици террористнуудые үмөөрэн далдалаа гэһэн гадаадын газетэнүүдэй мэдээсэлнүүдые тэмдэглэнгүй байжа болохогүй. Гэмтэдые израильска полициин мүнөө хүрэтэр олоогүйень хэблэл гайхажа тэмдэглэнэ. Советскэ миссиин хүдэлмэрилэгшэдтэ добтолһон ябадалда огто хамаагүй байһан тухай Израилиин зонхилогшодой билдагуу мэдүүлэлгэ хадаа гэмтэ хэрэгэй мүр сараа үгы хэхэ гэһэн бирагүй аашанууд гээшэ гэжэ хэблэлэй эдэ мэдүүлгэнүүд харуулна.

СССР-эй дипломатическа түлөөлэгшэдэй ажаллаха зохид услови Израильда байхагүй гэжэ эдэ бүгэдэ гэршэлнэ, тиимэһээ советскэ правительство Израильтай дипломатическа холбоогоо таһалха гэжэ шиидээ, өөрынгөө посланнигые дуудан асараа, СССР-һээ Москвадахи израильска миссиин персоналай дары ябахыень эрибэ.

СССР-тэ эсэргүү израильска зонхилогшодой бузар кампани февралиин 9-нэй террористическэ аашаар дүүрэбэ. Һүүлэй үедэ энэ кампаниин шангадаһан ябадал дэмы бэшэ юм гэжэ гадаадын хэблэлэй мэдээсэлнүүдһээ харагдана. Демократическа хэдэн олон газетэнүүдэй һаналаар, энэ кампани хадаа американска тагнуулшадай даалгабари бэелүүлэгшэ «Джойнт» гэжэ буржуазно-националистическэ сионистска организациин шпионуудта, хоролон һүйдхэгшэдтэ ба алуурша дта эсэргүү СССР-эй ба арадай демократиин оронуудай гүрэнэй аюулгүй байдал сахиха органуудай абаһан эрид шанга хэмжээнүүдтэй сэхэ холбоотой юм. Врачуудай баг үмдэһэн алууршадай бүлэгые элирүүлэн зайсуулһан советскэ хүнүүдэй һэрэмжэнь американска империалистнуудай ба тэдэнэй израильска хүлһэншэдэй хорото түсэбүүдые эбдэбэ, тэдэнэй хоро шарые бусалгаба.

Советскэ миссиин сотруднигуудта добтолһонойнгоо һүүлээр, Израилиин зонхилогшод «нейтралитет» баримталһан хэбэртэй боложо байһан аад, өөрынгөө багые бүримүһэн хуулан хаяа, дайн үүдхэгшэдэй лагерьта өөрынгөө һуури эзэлхэ гэжэ элеэр шиидээ. Франс Пресс агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, Израиль гүрэниие Хойто-атлантическа пактда абаха тухай гүйлтатайгаар яажа һайнаар хандажа болохоб гэһэн асуудалые мүнөө Израильда хэлсэжэ байна. Израильска правительство Лиддедэхи аэродромые американска хиналтада дамжуулан үгэхые бэлэдхэнэ гэжэ хэблэлэй мэдээсэлһээ урдада мэдээжэ болоһон байгаа. Тель-Авивта байһан США-гэй посол Макдональдын мэдүүлһэнэй ёһоор, тус аэродромһоо «советскэ нефтяной олзоборилгонуудые бомбодожо болохо байна». «Ан-Нахар» гэжэ ливанска газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, израильска засагаархид подводно лодконуудай базануудые байгуулхын тула Хайфу портые империалистнуудай мэдэлдэ үгэхэ гэжэ шиидэбэ. Израилиин зонхилхы нюурнууд американска империализмын эгээн хорото бузар даалгабаринуудые дүүргэдэг сэхэ тагнуулшадынь гээшэ гэжэ тодоор харагдана.

Корейдэхи интервентнүүдэй сэрэгүүдэй забхайрал

Паньмыньчжоньдо даб дээрэхи эблэрэлгэ тухай хэлсээ үргэлжэлүүлхые американска командованиин арсаһан ябадал Корейдэхи «ООН-эй сэрэгүүд» гэдэгэй моральна байдалда нүлөөлэнгүй байха аргагүй юм. Тэдэ сэрэгүүд дайнай оройдоо бүтэхэгүй байһые улам ехээр ойлгожо байна. Сэрэгһээ зугадаха, дайшалхы даалгабариие бэелүүлхэ ябадалһаа арсаха ушарнууд олошорно. Фронтһоо госпитальдо орохын тулада гү, али сэрэгһээ табигдахын тулада өөһэдыгөө хоролон гэмтээдэг солдадууд улам олон боложо байна.

Түрүү лини дээрэ байдаг олон солдадуудай зориг хухараа, тэдэнэй дайшалхы шадабаринь бага болоо гэжэ американска хэблэл мэдэрнэ. Энээнтэй дашарамдуулан американска командовани өөрынгөө доройтон муудаһан сэрэгшэдтэ зориг оруулхын тула элдэб янзын арга хэрэглэнэ.

Урмашуулгын иимэ аргануудай нэгэниинь юуб гэхэдэ, 36 очкогой нормо тогтоогдобо. Тиимэ очко абаһан солдат гэртээ хариха эрхэтэй байна. Энээн тухай мэдээсэхэ зуураа, «Нодон Синмун» гэжэ корейскэ газетэ иигэжэ заана:

Фронт дээрэ патрульна частьнуудта тогтоогдоһон болзор соо алба хэһэнэй түлөө 4 очко, фронтовой ротодо алба хэһэнэй түлөө —3 очко, фронтһоо 50 километртэ тылдэ алба хэһэнэй түлөө —2 очко, фронтһоо гадуур ондоо элдэб алба хэһэнэй түлөө 1 очко тоологдохо байна.

Энэ зорилгоор лётчигуудта мүнгэн шангууд тогтоогдоо. Үдэр ниидэһэнэй түлөө лётчик 25-һаа 75 доллар хүрэтэр абаха юм. Һүниин ниидэлгэ бүхэнэй түлөө түлэбэри 50-һаа 120 доллар хүрэтэр тогтоогдоо. Һайндэрнүүдтэ ниидэлгэ хоёр дахин ехээр түлэгдэдэг байна. 100 ниидэлгэ хэһэн лётчик гэртээ бусаха эрхэ абана. Сэрэгэй пленэйхидые алаха даалгабари дүүргэһэнэй түлөө олон очко тоологдодог юм гэжэ «Нодон Синмун» газетэ бэшэнэ.

Иимэ хэмжээнүүдые бии болгоһон ябадал агрессорнуудай найдабариие харюулаагүй. Тэдэнэр интервентнүүдэй солдадуудта зориг оруулаагүй. Фронт дээрэ байгаа һаа, 36 очко абаха аргагүй юм. Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын Арадай армиин сэрэгүүдэй ба Хитадай арадай һайндуратанай мэргэн һомонууд энэ зорилго бэелүүлхэ замайнь хахадта. заримдаа тэрээнһээ урда тээшье дайсанай солдадуудые жагсаалһаа гаргана. Лётчигууд тухай хэлэхэ болоо һаа, тэдэнэй 10 ниидэлгэшье хэжэ шадаагүй байхадань, олонхи ушарта тэдэниие унагаана. Тиимэ болохолоороо, 36 очко абаһан гү, али 100 ниидэлгэ хэһэн солдадууд гэртээ бусаха гэһэн американска командованиин найдуулга үнэн хэрэг дээрээ худал хооһон үгэ болоно.

Дурсагдаһан баримтанууд хадаа ООН-эй туг доро корейскэ газарые гэшхэжэ байгаа хүлһэншэ бандидуудай забхайрһан ябадалые гэршэлэн харуулһан хэрэг гээшэ.

П. Фролов.

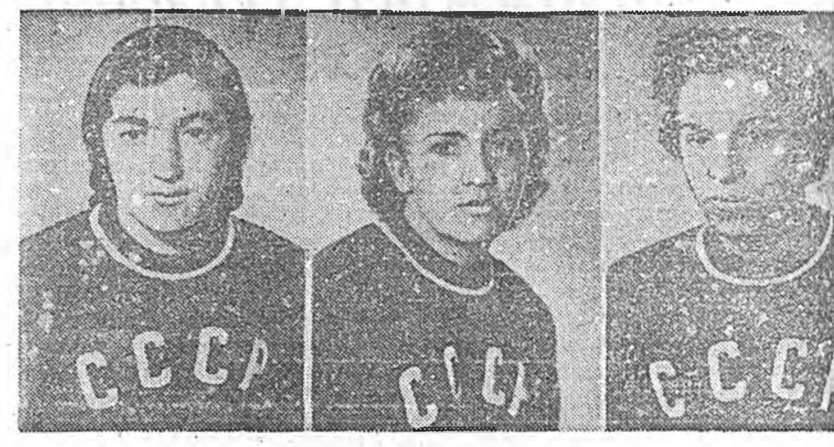

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: зүүн гарһаа конькигаар ябалгаар эхэнэрнүүдэй дунда ..хэйн чемпион Х. Щеголеева, хоёрдохи ба гурбадахи һуури эзэлһэн Р. Жук.. Л. Селихова.

ТАСС-эй фотохронин..

Д. УЛЗЫТУЕВ.

АХЫН ЗАХЯА

Эб найрамдал сахижа байһанаа,
Элүүр мэндэ, һайн ябаһанаа
Аба оронойнгоо зүүн хилэһээ
Ахамни дуулгаа энэ бэшэгтээ.

Үнэтэй тэрэ конверт соогоо
Үгэжэ эльгээгээ гоёхон фотобо:
Үндэршэг болоһон хүдэр бэетэй,
Үргэн тэгшэ, тэбхэр мүрэтэй.

Хажуудаа баринхэй найгуулан та..
Харахада мэргэн янзын автомат,
Толотон байнал наэанай туяада
Тортог, балагүй шэнэхэн аад лэ,

Адаглан шэртэхэдээ, фотыень
дахя..
Ахынгаа нюурта уншанам захя..
—Бү марта, дүүмни, дайсады..
Буугаа орхихо сагнай холо ү..

Баледэй шэнэ спектакль

Гүрэнэй Бурят-Монголой Ленинэй орденто оперо ба баледэй театрын коллектив РСФСР-эй искусствонуудай габьяата ажал-ябуулагша композитор В. Крейнэй «Лауренсия» гэжэ балетнэ зүжэг найруулан табижа дүүргэбэ. Энэ баледэй либретто Лопе-Де Веге гэгшын «Овечий источник» гэжэ пьесын сюжедээр бэшэгдэнхэй. Энэ зүжэг соо Испанида 15-дахи зуун жэлдэ болоһон ушар байдал харуулагдана.

Баледэй гол рольнуудые: Старостa Эстеваниие— артист Д. Дугаров, тэрэнэй басаган Лауренсиие— БМАССР-эй габьяата арти.. Л. Сахьянова, Лауренсиин .. нүхэр Фрондосо гэгшые—БМАС.. эй габьяата артист Ц. Бад.. орденой командор Калатравые БМАССР-эй габьяата артист Иванов гэгшэд наадана.

Москвагай театральна искусс.. институдай дипломантка Алла .. баева энэ зүжэгые найруулан бяа. БМАССР-эй искусствону.. габьяата ажал-ябуулагша А. Т.. уралан гоёолгыень зураһан бай..

Энэ баледэй түрүүшын зүж.. Улан-Удын ажалшад ехэ һонир.. тойгоор хараба. Б. Мунгуно..

Шэнэ номууд гараба

БМАССР-эй уранзохёолшодой Союзай орган — «Байкал» альманахын 8-дахи номер хэблэлһээ һаяхан гараба. Тус номерто Жамсо Тумуновай «Алтан бороо» гэжэ повестиин отрывок, Дарижаб Дамдиновай «Эльбрус» гэһэн дүүргэгдээгүй поэмэ, Хоца Намсараевай, Цэдэн Галсановай, Д. Жалсараевай, Ч. Намжиловай, Б. Мунгоновой, Г. Чимитовэй, Н. Дамдиновай, А. Ангабаевай, Б. Шойдоковой, Ц. Дандаровай, Д. Улзыту.. Ц. Дондоковагай, Г. Доржиева.. Ц. Хоборковой шүлэгүүд, дуу.. болон рассказууд оруулагданха..

«Шэнэ дуунууд» гэжэ ном .. композиторнууд Ж. Батуев, В.. пилов, Д. Аюшеев гэгшэдэй .. нууд бии. Үгэнүүдыень Х. На.. раев, Ц. Галсанов, Д. Жалсар.. Ч. Намжилов, Ц. Жимбиев б.. бусад бэшэһэн байна.

Уншалгын байшангуудта

Хэжэнгын аймагай «Манай ажал», «Зургаанай зам», «Заветы Ильича» болон Сталинай нэрэмжэтэ колхозуудай уншалгын байшангууд һунгуулиин кампаниин үедэ ажалшадай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри үргэнөөр ябуулаа. «Манай ажал» колхозой уншалгын байшанда үдэшэндөө хүнүүд хододоо олон байдаг. Тэндэ колхознигууд сүлөөтэй сагтаа газетэ, журнал уншаха, агитаторай хөөрөөе шагнахаһаа гадна, шатар, домино табидаг, биллиард сохидог ба радио шагнадаг юм. «Зургаанай зам», «Заветы Ильича» колхозуудай уншалгын бай.. гуудта залуушуулай болон аг.. торнуудай хүсөөр хэдэн лекци.. шагдаһан, концерт харуулагда.. байна. Сталинай нэрэмжэтэ ко.. зой 22 агитаторнууд ниитэ-ойл.. ламжын хүдэлмэри ябуулха зу.. «нютагай Соведүүдтэ һунгаха .. галта», «Уласхоорондын бай.. «Партиин XIX съезд» гэһэн ба.. сад темэнүүдээр лекцинүүдые .. шаа. Тэрэшэлэн агитаторну.. хүсөөр ханын газетэ гаргагдан..

Г. Дашабыл..

Хонишодой уялганууд

Кяхтын аймагай Сүбэгтын сомоной Маленковой нэрэмжэтэ колхозой хонишон байкало-кударынхидай уряае халуунаар дэмжээд, тодорхой социалистическэ уялгануудые абаба. Жэшээлхэдэ, хонишод Мункуева, Доржиева гэгшэд 100 эхэ хонин бүриһөө 110 хурьга абаха, нарин нооһотой хонин бүриһөө 4 килограмм, шэрүүбтэр нооһотой хонин бүриһөө 3,6 килограмм .. һо хайшалха гэһэн уялган.. абаһан байна. Эдэ түрүү хон.. дой жэшээгээр колхозой бүхы .. нишон хониднoo нooһo ехээр .. шалхын түлөө социалисти.. мүрысөөндэ оролсоод, тэрэнээ .. рэг дээрэнь һайнаар бэелүүлжэ .. на.

Ив. Цыдып..

Һурагшадай табиһан концертнүүд

Чесанын долоон жэлэй һургуулиин (Хэжэнгэ) һурагшэд «Коммунизм» колхозой малшадта зүжэг наада харуулна.

Һаяхан Гүбэй гэжэ газарта байдаг гүүртэдэ һурагшад ошожо, Цырен Шагжинай «Жаргалта үдэр» гэжэ зүжэг табиһан ба гоё һайхан дуунуудые дуулаһан, шүлэгүүдые уншаһан байна. Эндэ комсом.. цууд М. Бороева, Н. Суво.. С. Александрова, Н. Мункуева .. шэд ехэ бэрхээр наадаба.

Тус гүүртын малшад һурагш.. концертые һонирхоһон ба хо.. ерэхыень уриһан байна.

Ц. Бархале..

* * *

Курумканай дунда һургуулиин уранһайханай самодеятельностиин коллектив Молотовой нэрэмжэтэ колхоздо санаар ошожо зүжэг наада табиба.

Тэрэ коллектив Н. Балдановой «Бидэ илахабди» гэжэ зүжэг ба «Эб найрамдалай гулабхаа» гэһэн танца ехэ бэрхээр наадажа, .. товойхидые ехээр һонирху.. байна.

Д. Бадма..

Редакторай орлог..
Д. Л. ЛОБСАНО..

Мүнөөдэр КИНО ТЕАТРНУУДТА

«ПРОГРЕСС» кинотеатрта—«Дайшалхы ханинар» (12, 14, 16, 18, 20 ба 22 часта).

«ЭРДЭМ» кинотеатрта—«Тэрэниие Сүхэ-Батор гэжэ нэрлэдэг» (11 ..), «Гал» (14 ба 20 часта), «Хүг.. түүхэ» (16, 18, ба 22 часта).

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—23, заместителя редактора—7-85, отв. секретаря—3-23. Отделов: партийной жизни, сельского хозяйства —10 17, пропаганды и переводов—6-84, культуры и быта, промышленности—4-52, мест. информации и писем - 11-05. Для междугородных переговоров—16.

Н—00480. Типография Управления по делам полиграфической промышленности, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж 10.0..